

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

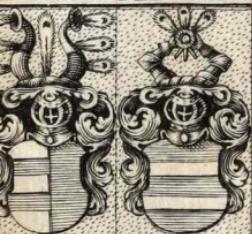
Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaeigt.dk>

EGENHVS. MARKMANN

BLAHAR.

LEMMING. GÝLDENSTERN

CHNEKER. REBERGER.

Aff alt ded som i Verdn mon ver'
Ded ver'sig Rígdom, mact oc Ær'
Ej nogit lign'r en dýdig Quind',
Som haffuer Gud i hiert oc Sind.

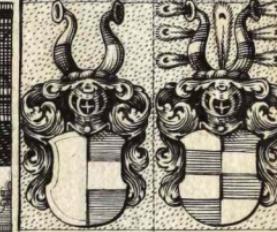
En Venlig Quind i Ec't Skabs troe,
Der hoss sin Høibind i Tuct monn' boe
Med sin formuft hun er Hans lyst
Ved sin fromhed Hans hjerter trosft

SENSPAR. GYLDENSTERN. ROSENKRANTZ. BRAHE. BILLE. PODEBVSK. MVNCKER. BILLE.

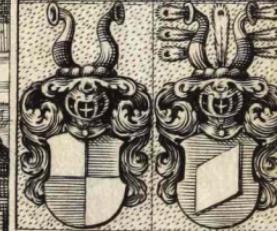
MVNCKER. BILLE.

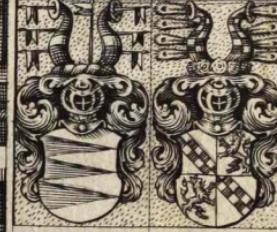
SAXTERVP. BILLE.

RØNNER. GYLDENSTER

TOTTER. RVDER.

VLSTAND. ROSENKRANTZ

aaler Klar,
skar,
onds biert,
e Smert!

Soeln bortvigr, bedröfvelsens nat
Fremkommer snart, her er forsat,
Maanen, som er formyrkt oc fort,
Ved Dödens hordæsting oc Mord,

Den med sin' Stierner faa oc smaa,
Tracter eftter Soelen att
Till dend Sand retferdigheids Soc
Till Ielu T'sron; Bans L'is Sver. Sur.

Buds Borns Længsel efter de Evige Boliger udi Himmelnen :

Andragen aff den 84. Psalme /

Der

Erlig oc Velhyrdig Frue /

Eru Birgitte Bud /

Christien Skjels til Walla /

Hendis Adelige Lijs Begengelse / med
Christelige Ceremonier bleff huldet udi Hellig-
giestes Kircke i Kiøbenhavn / udi Fornemme Adels / oc
mange Geistliges oc Verodsliges anseenlige
Forsamlig :

aff
**CASP. ERASMO BROCH-
MAND, D. Selandiae Episcopo.**

Prentet i Kiøbenhavn / aff Melchior Marhan /
Universitatis Hafniensis Typographo.

M. DC. XLVI.

Erlig oc Belbyrdig Mand /

Christen Skiel til Huf-
singe/vnster jeg Velsignelse/Trost
oc Glæde i GBG / aff deng Hellige
Aand / ved vor eniste Frelser Jesum.

Christum.

Eter en merckelig oc tenckverdig Tale/
gode Belbyrdige Christen Skiel/
som HERREN/ deng høyste oc helligste
Gud/holder med Propheten Ezechiele/et er hand han-
nem hans allerkierste Hustru ved deng tijmelig Ord
vilde fratape/ sigendis. Du Mennissens Son/
See/ jeg vil tage fra dig dine Øvens Lyst/
ved en Plage. Men du skal ikke flage/en
heller græde/en heller udgiffue en Zaar: du
maat lenligen succe.

Bdi disse Ord giffuis gudelig Undervisning/
huorledis baade Propheten / oc Igode Belbyrdige
Christen Skiel/saa oc alle sande oc salige Guds
Børn skulle sig anstille/naar en Mand/ der HERREN
aff Hiertet elsker/myster saadan en Hustru/ der udi
ald sandhed kand kaldis Mandens Øvens Trost.

Først skal deng / som saaledis aff HERREN
hiems gis/ udi ald gudelig Act som heo betencke/hus
hand

Ezech: 24.
v. 16.
u. 17.

Dedicatio.

hand er : Nembligen/ at hand er it Mennistis Barn. Hvorledis beskrifuer da Guds Aand dend/ somer it Mennistis Son-eller Barn ? Huad er / (staar der udi Jobs Bog) it Menniste ? En Maddicke. Huad er it Mennistes Barn ? En Orm. Dette ber huer at tencke paa/ naar Gud hanne m hemsøget/ som hand hemsøgte Propheten/ oc som hand nu haffuer hem- søgt Eder. Ingen sette sig op mod Gud : ingen meene/ at ha siem skeer uret: huer bekiende at hand er it Mennistis Barn. Saa gisr den gode oc Gudfrystige David/ saaledis talende til sin Gud udi Psalmen : Herre vor Regenterc/ huad er Mennisten/ at du tencker paa hanne m Huad er Mennistens Barn / at du beso- ger hanne m ? Død bludder da Herren/ at Pro- pheten skal tage til Hierete/ der hand vil frataage han- nem hans fierste Hustru / at hand skal erindre/ at hand er it Mennistes Barn/ offuer huilcket Gud haffuer mack oc myndighed / oc som er plictig til at bewisse ald underdang Lydighed. Huilcket Joc- saa / Gode oc Velb. Christen Skiel/ skal erin- dre Eder udi denne Eders høye Bedroffuelle. Iskal/ som Jocsaag gisr som it lydige Guds Barn ydmyge Eder under Guds veldige Haand: Bekiende/ at Jer

Job. 24. v. 6.

psal. 8 v. 5.

Dedicatio.

Rom 9,
v. 20.

it Mennistis Barn/ som er alt forringe/ at me
stre Guds Gierninger : I seal aleid haffue udt Hu
oc Hierse / det som Guds Rand taler ved Apostelen/
sigendis : Kiere Menniste / huo esti du/ at du
vilt bruge Retten med Gud.

Dernest seal I/ Velb. Christien Skiel
ideligen betenke/ huo dend er/ som Eder Eders kier-
ste Frue haffuer frataget. Saa siger HErren til
Propheten : See/ jeg vil tage fra dig dine
Dyens Lysi. Gud bluider/ at baade Propheten
oc I skulle giffue grandgiffueligen act paa/ at det er
Gud/ som haffuer tilsig taget dend Gode oc Kierliged
Hustru. Dend gode Gud/ som haffuer giffuet Eder
dend Salige Dydige Frue : dend gode Gud / som
haffuer Velsignet Eder oc Eders Salige Frue med
de mange Denlige Born : dend gode Gud/ som haf-
uer ladet Eder udi saa mange Aar leffue tilhaabe udi
hellig Kierlighed : hand er dend som hafuer taget fra
Eder Eders Dyens Ernst. Saa byr Eder domed al
hydighed oc faalmodighet at sige : HErren gaff/
HErren tog : HErrens Nasivere losuet.
Hafue wi anamet det Gode af Gud : Hui
skulle vi ické anamme ocsaa det Onde :

Før det Tredie haffue wi her Gudeligen at
acke/ at Gud fuld vel veed / huad dend mister / der
mister

Job. 1. v. 21.

Job. 2. v. 16

mister en dydig Hustru. Jeg siger HErren til Propheten / vil tage fra dig dine Øyens Lyst. Gud viste saa saare vel / at der vaar ingen ting udi Verden / som Propheten saa inderligen elskede / oc paa hulcken hand udi ald tuck oc øre saa glædeligen oc gierne festede sine Øyne / som paa sin kieriste Hustru. Dersor det HErren vil friste or forsøge Propheten / saa frøtager handhammen det allerklædeste oc allerbes te hand hafde her udi Verden. Det hafuer HErren ovsaa gjort ved Eder / gude oc Velbyrdige Christen Elkret. HErren viste saa saare vel / at Eders Hierste udi sand Øres Frejet / vaar inderligen bøjet til Eders kieriste Frue / oc at hun vaar Eder en ret Øyens Trost / saa at Faldrig saae Hende for eders Øyen / Jo der aff haffde Hiercens glæde oc trost. Saa præstuer Gud sine. Hand betager demmem det udi Verden / som de allermest elsker / at hand alleene vil haffue det gandse Hierste. Tager icke Gud fra Abraham / HErrens fornemme Ven / hans dydige Hustru Sarah / oc det paa de kide / hun vilde helst haffue lessuet / at hun kunde hafue glæde af sin lydige Son Israach & Maat. Ie ikke Patriarchen Jacob miste sin kieriste Hustru / som vaar hans Øyens Trost / Rachel / hulcken hand end oc aff begyndelsen saa inderligen elskede / at de mange Aar / hand tiente for hende / stantes hammen at være saa Dage / for dend Kierlighed / hand haffde sit hende. Saa skal I da / Gode Velbyrdige

a iii

Chri.

Gen. 23. v. 2
Gen. 24. 2. v. 23.Gen. 35.
v. 17-18.Gen. 29.
v. 20.

Dedicatio.

Christen Skiel / fuldkommeligentro otc tencke / at
Gud i dette tilfald haffuet handlet med Edet / som
hand pleyer at handle med hans allerhierste Ørn.
Er derfor denne Eders Trost / som Guds Vand ved
S. Jacob lader andrage: Salig er den Mand /
som lidet Friselse. Thi esterat hand er præf-
uet da stal hand saa liffens Krone hulcken
Gud hafuet losuet deuem / som hariem elſt c.

Jac. 1. v. 14.

før det fierde / er her med Christelig betenk-
somhed at gissue act paa / at HErren hand siget til
Propheten / at hand viltage hanem hans Hustru fra
ved en Plage. HErren vil lære / at endog Pro-
phetens Hustru vaar ung / vaar sterck / oc lod sig hos
hende alting ansee til Lissuet : Saa vil dog HErren
uformodendis / imod alle Menniskers tancker / iligen
fordre hende aff Verden til de evige Vorlige udi
Himmelten. Saa er det ocsaa / Gode Belbyrdige
Christen Skiel / gaaet med eders Salige Frue.
Her vaar endnu de unge Aar : her vaar sundhed ochel-
brede : her vaar for Mænklelig Øyen Haab til Lissuet.
Men huor iligen / imod ald forhaabning / bortrycker HErr-
en hende fra dette Syndige oc Jordiske til det Hellige oc
Himmelste ? Det er alt Guds vijs / at ile med det / hand aller-
mest elſter. Huor haster HErren med Mose / der hand icke
lenger vil haffue hannem her paa Jorden ? huor ilendis bort-
rycker hand Propheten Eliaam ? huor synder HErren med
Rachel /

Deut. 34.
v. 1. 2. seq.
4. Reg. 2.
v. 11. 12.

Dedicatio.

Rachel/ der hand ved Barnefodselen vil forbye hende fra det
Ejjelige til det Evige. 2. Vore dersor. Gode Christen
Skiel/ dette Eders crøft/ at Gud elstede inderligen Eders
gode Salige Frue/ oc derfer vilde hand icke/ at hun lenger
stulde vare o vandre blant de Shndige her paa Jordien.

Gen. 35.
v. 17. 18.

For det Femte o sidste/ lader dend gode Gud
sinne Spirit vider huorledis be sig stulle anstille/ naarderis Dyn
ens kloft/ beristierstle Hustru/ den nem fratasis. Saara
lor. H. Erren til Prophæten Ezechiel: **Du** stalt icke
klage/ en heller græde/ en heller felde Taare.

Du stalt lønligensucke. Monnes Herren vilde haf
us her med for bødet ald sorg/ ald graad/ maar hand self affor
der frad Manden/ dend dydige Hustru? Huor hijerteligen be
grader Abraham sin kieriste Sarah? huor omhyggelig er
deid gode Jacob Patriarch for sin dydige Rachel/ at hand
endocsa effter hendis dodelige Afgang fand bevisse sin fier
lighed imod hende? Huad er det da/ at H. Erren forbynder/ at
Prophæten icke maa klage sig/ icke maa græde/ icke maa felde
Lægee Det gick til paa de tider der Gud fratog Propheten sin
Hustru som det gick til/ der Gud/ gode Christen Skiel/
affordrede Eder/ Eders kieriste Hustru. Propheten inyster
sin Hustru undi dend haarde belegnings Tijd/ der atung saa ud
til nidergang. Gud borekalder Eders Salige Frue/ der Fien
ken os allevegne haardeligen trengde. Maar da saadan yn
kættig illstand er ubikander/ da stal mand sig saaledis ud i gen
Sorg forholde/ at huer kand see/ at mand langt meere soeger
for dend brendende og blusende Guds Vrede/ som lader sig
see ved de haarde landeplayer/ end maah sig bekymrer for e
dar Husholaze/ som kommer icke fra dend vrede Gud/ men fra
dend.

Gen. 23. v. 2
Gen. 36.
v. 19. 20.

Dedicatio.

dend gode Himmelste Faders ubegravelige Raad/allene til dend
ende/at hand vil lade Verden see/at hans Born udi ad lydig
Underdanighed deris Valie hans Valie underlegge.

Huorledis vil da HErren bevilge/at Propheten maa
forske for sin tieriste Hustru/hans Dynes Trost? Du maat/
siger HErren/ Isnligen succe. Gud bevilger vel/at vi udt
fa adan/soraelig Ullsaid maa forse/ deg saa/at der udi holdis
maade. I skulle icke/siger Guds Raad/forske som de der

i. Thess. 4.
v. 13.

hassue infet haab. Huor om hos Eder/Gode Velbyrdige
Christen Skiel/vijlofteligen/at Tale/er ufornden/ester.
som I aff Guds Ords stiitige Lefning meget vel veed her om
Eder selff Christeligen at undervise. Thi der kanb jeg med
ald Sandhed beklaende/at jeg med glæde haffuer hert/Eders
gudelige Tale/om Trost imod dend Hiertre Sorg/som Gud
haffuer tilshet Eder/i det I haffuer blant ander glæde eder
ved dend store lengsel I hafuer til dend Ere oc Salighed E.
ders gode Salige Frue nyder hos Gud med de hellige Engle
oc alle Odvalde/crendis alting indi Verden imod den Hos
hed oc Herlighed for idel Forsengelighed.

Dend hellige Gud/Fader/Son/oc Helligt Aand/paa
huileken I aktid aff Hiertet haffuer Eder forladet/Velsigne
Eder/Eders Adelige oc audi HErrens Fryct vel optruede
Born/oc alle paar strende Elcei/oc Benner/oc lade Eder kaa
ge lefue oc lide vel/at frene voris tierie Faderne Lands gaffn
oc beste/oc at hielpe dend Arme/oc Forringde til rette/oc sider
med Eders gode Salige Frue at gladis udi Himmeriges Rige
Evindeligen. Risbenhaffn dend 23 Februarij 1645.

Philip. 3.
v. 8.

Eders Velbyrdigheds Plict:
villige alltid

Jesper Brochmand D.

Dend hellige Text/
som indi/
Erlig oc Velhyrdige Frues/
nu Salig hos Gud/
Fru.

Birgitte Ruds /

Christen Skjels til Wallø/
Hendis Higgs Adelig oc Christelig Be-
giengelse / efter Begiering er fremsat: ere effterspø-
gende Ord aff Psalmen dend fierdesinde
fluende oc fierde.

O E Kre Sud Re =
O haoth / hør min
Bon : Jacobs Sud
mercke hende / Sela.
Sud vor Skold giff
A . act

Psalm. 84.
v. 9.

v. 10.

act paa / See til din
Salffuedis Rige.

v. 11.

Thi en dag er bedre i
din Forgaard / end el-
lers tusinde : Jeg vil
heller nocte Dørren i
mit Suds Hus / end
lengelboudide Hægude-
liges Bolige.

v. 12.

Thi Sud Herren
er Soel oc Skold : Her-

Erren giffuer **Jaa-**
de oc ære : **H**and **Ia-**
der intet got fattis de
Fromine.

EErre **Zebaoth** / sa-
ligt er det **Menniske** /
som forlader sig paa
dig.

v. 13.

Indgangen oc Fortalen.

Et er en fornemme under-
visning som vor **E**rre oc
eeniste Frelsere **Jesus** hand
gjorudi Evangelio til Mar-
tham/ Marie Søster. Thi
A ij . der

Luc. 10.

v. 38.

der Martha haffde anammed dend HErre JEsu udi sit Hus / oc glorde sig stor umage at tiene hannem / oc Maria der timod bleff sidendis hos vor HErris JEsu Foder/oc gaff act paa hans tale : da traader Martha frem / oc siger til JEsu : HErre / Skøtter du intet der om / at min Søster lader mig Tiene allene ? Sighende dog / athun tager paamed. JEsus suarede oc sagde til hende : Martha / Martha / du hafuer megen Sorrig oc Vinage. Et er fornøden : Maria udvaldede dend gode part / som icke staltages fra hende. Bodt huilcken vor Freiseris formaning / indeheldis mange fornemme Lærdomme / verdige udi nderste Hierste at strissue.

Jeg vil nu intet tale der om / at det er berømmeligt udt Martha, at hun anamer dend HErre JEsu til Hus oc Hergberg.

berg. Thihun funde aldrig saa en bedre/
honere/helligere oc gaffnligere Giest / end
JEsum. Rosis de hellige Fædre der aff/
at de uaffvidenvis tog til Hus oc Herberg
de hellige Engle/menendis sig at Herberge/
re fremmede oc fattige Mennister : Huor
meget mere hafuer Martha der aff at glæ-
de sig/ at hun haffuer intaget udi sit Hus
JEsum / som er alle Englernis HErre ?
Dend Lykhalighed fand dig oc dit Hus
vederfares/ denom du laaner de fattige
Has oc Herberg hos dig. Thi saaledis
hafuer dend HErre JEsus sagt/ oc vil sige
til dig paa dommencs Dag : Huad
som i haffue giort en off disse mine
mindste Brødre/ det haffue i giort
mit.

Hebr. 13.

v. 2.

Heb. 1 v. 6.

Marth. 25.

v. 40.

Jeg vil ocsaa forbigaat/ at Martha has-
uer JEsun saa fier/ at hun aldrig veed /
huad udvoitis ære oc behagelig Eieniste
hun hanner udi hendis Hus vil bevitse.
Vaar at onffe/ at saadan redebonhed til

A iii . Chri-

Math. 25.

v. 35.

v. 36.

Christi Jesu tieniste fantis hos os. Vid behoffuer ické Christiæ / siddende udi sin øre oc herlighed hos Faderens dend almoechtiges høyre Haand saadan tieniste: Men hans Villie er at dend tieneste som Martha her beviser Herren selff / dend skulle wi bewise imod hans fattige/trengde oenstdorffstige Børn her paa Jordem: huilket hand slatter saa høyt / ligesom wi hannem selff udi egen Person det bevishde. o Thi saaledis taler dend Herre Jesus / om huis fierligheds Gierninger de Fattige oc forlatte / udi hans Næssu aff got oc troende Hiert betees: Jeg hungrede / oc i gaffue mig Mad: Jeg forstede / oc i gaffue mig Dricke: Jeg vaar Fremmet / oc i laante mig Hus: Jeg vaar Nøgen / oc i Kleddemig: Jeg vaar Slug / oc i besøgte mig: Jeg vaar udi Fengsel / oc i komme til mig.

Jeg

Jeg vil heller intet røre der om / at
 Maria hafuer saa got et Hiertelag tilbænd
 gode HErre JEsu / at hun lader icke der
 ved blissue / at hun self paa højest er om-
 hyggelig / at Etene udi alle muelige maa-
 der dend HErre JEsu : Men hun endoc-
 faa der paa sruertigen arbejder / at hendis
 Søster Maria stal med hændelade sig fin-
 de flittig oc syrtig til dend HErris JEsu
 Etensie. Hun sigert til dend HErre JEsu:
 HErre / Skøtter du intet der om / at
 min Søster lader mig Etene alle-
 ne ? Sughende dog / at hun tager
 paa med. Saaburde det vel os alle der
 paa at henvende voris fluid / at wi icke alle-
 ne self / men endoc alle andre / kunde bewiße
 Gud oc dend HErre JEsu Lydighed oc
 Etensie. Det er jo dend berømmelse / som
 Gud giffuer dend troendis Fader Abra-
 ham , sigendis : Jeg veed at hand
 [Abraham] skal biude sine Børn /

Luc 10. v. 40

Gen. 18. v. 19

oc.

oc sit Hus effter sig/ at de skulle be-
bare HErrens Venne / oc giøre det
som ret oc got er. Her effter forhol-
der jo sig ocsaa dend fornemme Guds Tie-
nere Jolva : Thi der hans døds Ejd oc
Tine tilstunder/forsamler hand alle Isra-
els Slecter i Sicheim/oc iblant andet siger
til dem : Frycter HErren/oc tiener
hannem troligen oc retsindeligen/
som eders Fædre tiente hannem
paa hin side Floden / oc i Ægypten.
Behager det eder icke at tiene
HErren : Saa vil jeg dog oc mit
Hus tiene HErren. Deter det raad/
som Christus gaff S. Peder / brugende
disse Ord : Simon/ Simon / jeg
bad for dig/ at din Tro skal ikke aff-
lade : Oc naar du ombender dig
engang/da syrcke dine Brødre.

Alt

Jofu. 24.

v. 14.

v. 15.

I. M. 22. v. 32

Alt dette som aff Marchæ oc Christi
 sambtale kunde med fruct vitløfteligen
 udforis/ viile wi forbogaa : oc det allene
 paa denne thd acte/ oc med gudelig An-
 dact ansee / huorledis dend gode HErre
 Jesus hand lerer Martham oc os alle/
 at wi saaledis skulle omgaaes med ald
 verdslig oc udvortis hantering/ end oc
 dend/ som i sig self er lofslig oc berømme-
 lig/ at wi først oc fremmerst/ oc ossuer alt/
 henge med Hu oc Hierte ved Christum/
 ved hans Ord/ oc ved det Aandelige oc
 Evige. Martha anvender sin yderste
 alid/ Christo paa Legemens vegne at bei-
 visse Eienisie: Hun mener at Maria, hen-
 dis Søster/ ikke er Christo saa teckelig oc
 tæcknemmelig som hun/ effterdi hun la-
 der ald anden Eienisifare/ oc setter sig
 undi stillhed hos Christi Føder oc allene
 gissuer att paa hans Tale: oc derfor si-
 ger til Christum : **HErre / Søtter**
Du intet der om/ at min Søster

Luc. 10. v. 40.

B

lader

lader mig tiene allene? Sijg til
 hende / at hun tager paa med.
 Men huad Guar bekommer hun her
 paa aff dend HErre JEsu? Saaledis
 siger hand tilhende: Martha/Mar-
 tha/du hafuer megen Omsorrig
 oc Umage: Et er fornøden: Ma-
 ria udvalde dend gode part/som
 icke skal tagis fra hende. Aeter
 her / huorledis dend gode HErre JE-
 sus/hand dommer baade om Marthæ oc
 Mariæ Gierning. Loffligt vaar det/at
 Martha hun tencker der paa / huorledis
 hun kand ret.tiene med Mad oc Dricke
 oc anden magelighed dend HErre JE-
 su/som hun haffde anammet til Hus
 oc Herberg. Men der hun fatter de tan-
 cker / at dend Tieniste vaar langt høyre/
 end dend som Maria bevisse HErren / i
 det at hun sette sig hos hans Foder / oc
 allene der paa tog vare / at hun kunde
 høre

høre oc udi Hiertet bevare huad Jesus
hand talede : Da maa hun høre aff
Christo: Martha / Martha / du
hafuer megen Omsorrig oc V-
image : Et er fornøden.

Det vil vor Herre Jesus lære os/
at alt det Gode wi med udvortis fierlig-
heds Gierninger gør hannem oc hans
fattige og betrengte Lemmer/ det beha-
ger hannan icke/ med mindre Hierte oc
Hu/ Sind oc Sands udi ald Giernin-
gen er henvendt til Jesum oc til hans
Eale. Gissuer du Almynsse: Anammer
du vend Fattige oc Fremmede udi dit
Hus : Klaeder du vend Nøgne : Be-
søger du vend Fangne : Redder du vend
fortrengde : alt dette er saadant som
Herren teckis : Dog med saadan vil-
kaar/ dersom du altid siger udi alle dine
Gierninger : Alt dette gør jeg/ fordi
Jesus hafuer befalet mig dette at giøre:
dette gør jeg icke/ men Jesus udretter

Bif . . . dette

LUC. 10. v. 42:

dette ved mig : At dette besalder Gud/
icke for man skuld / men for dend HErris
JEsu Besalnings / forbens / oe fortien-
sies skuld. Det er det JEsus gifuer til-
kiende / der hand siger til Marcham :
Enting er fornøden : Maria ud-
valde dend gode part i som icke
skal tages fra hende. Maria be-
kymrer sig om ingen anden ting / end at
hun maa være hos JEsum ; maa sidde
udi stilhed oc rolighed hos JEsu Føder /
maa høre JEsum Tale. Naar hun
haffuer JEsum / saa støtter han om intet
andet. Dette er DEND ene fornø-
den Ting / som alle sande oc salige
Guds Børn haffuer altid lagt sig efter /
betenkende / akalt andet som er her udi
Verden / er forgengeligt : Men JEsus /
udi stadtig Tro fættet oc saffnet / kaad icke
tagis fra os Evindeligen.

Seer mig til Abraham : hand visse /
huad dend ene fornøden Ting
mon

monne være / som icke kunde tagis fra
 hannem. Hand vender Sind oc sands/
 Hu oc Hierte/ fra Verden oc fra alt det i
 Verden monue være : hand setter sit
 hertis oc troes Ohne paa dend leffuen-
 de Gud oc dnd HErre Jesum : dijd
 hen er ald hans Hiertis inderlig begie-
 ring vendt. Thi saa staar der stres-
 uet om hannem : Formedelst Tro
 en vaar Abraham fremmed idet
 forrette Land / ligesom idet frem-
 med / oc hand bode udi Paulun
 med Isaac or Jacob / som vaare
 Medarfjunge udi samme For-
 jettelse. Thi hand varede paa en
 stad / som haffuer en fast Grund-
 bold / huus Bygnings Mestere
 oc Skabere er GBo. Aeter her/
 huorledis dend hellige Fader Abraham
 holder sig / som et lydigt Guds Barn/

B iii. effter

Hebr. ii. v. 9.

v. 10.

efter Jesu besalning / der hand siger :
En ting er fornøden. Thi endog
 Abraham, aff Guds Belsignelse / vaar
 riig paa Queg/paa Guld og Sølff/paa
 Elenere : icke dissmindre er Hiertet saa-
 ledis hos Gud udi Himmelten/ at hand
 glemmer alt det hand haffde paa Jord-
 den / som det der engang skulde forgaa/
 octenker stedse paa dend evige og usor-
 gengelig ørens Bolig/ som han nem aff
 Gud aff ald Evighed i Himmelten vaar
 beredt.

Huad ville wi sige om dend gode
 Kong David? Hand gissuer saa mange
 sieder tilstiente udi hans Psalmer / at
 hand hafde retteligen/ved Guds Aands
 undervisning /faerdig / huad deind ene
 fornøden Ting vaar / som icke
 skulde tages fra hannem : Huor
 om Christus udi Evangelio talede. Si-
 ger hand icke saa udi Psalmen dend siuff
 oc

oc tivende? En ting beder jeg aff
HErren / det haffde jeg saa gier-
 ne / at jeg maatte blisue udi **H**Er-
 rens hus ald minliffs Tid / at
 stue dendskjone Herrens Guds
 Tjeniste / oc at besøge hans Tem-
 pel. Det er Davids lengsel oc høyeste
 attraa / at hand maa omgaaes med
HERREN oc bestue **H**errens Ansigt.
Ligesom Hiorten / siger David /
 striger effter ferskt Vand / saa scri-
 ger min Siel effter dig min
 Gud. Min Siel førster effter
 Gud / effter dend leffuende Gud :
 Naar skal jeg komme der hen / at
 stue Guds Ansigt. Saa inderli-
 gen er David indtagen aff Kierlighed
 til Gud / at naar David haffuer ickun
 Gud / saa acter hand om ingen ting. Det
 er

Psal. 27. v 4.

Psal. 42. v 1.

v. 2.

er

Psal. 73 v. 25.

er hans egen bekjendelse/ saaledis an-
stresseen udi Psalmen: **H**Erre/naar
jeg haffuer icf undig / saa skotter
jeg huercken om **H**immel eller
Gord. Det samme andrager hand
udi Psalmen/ aff huilken voris hellige
Text/ er tagen : **E**hi der siger hand saa-
ledis : **H**Erre Zebaoth/ huorly-
stige ere dine Bolige? **M**in Siel
lengis oc begterer inderligen at
komme til **H**errens Forgaard:
Mit Liff oc min Siel glæder sig
Dend leffuende Gud.

Psal. 84. v. 1.

v. 2.

Vender wi voris Dyne til dend for-
nemme **H**erregis Apostel S. Poffuel/
da haffue wi udi hanne et klart Spe-
gel oc Exempel/ at hand holder det saa at
være / som Christus hand her siger :
Nemlig/ en ting at være fornøden.
Ehi hand acter intet udi Verden/ i huad-
som:

somheldst det kunde være / ihuad Naffu
 det kunde hafue / imod Gud oc vor Her-
 re Jesum. Saaledis taler hand selff
 her om til sine Philippenser : Jeg ac-
 ter alting for Skarn / imod dend
 offuerflødige Christi Jesu min
 Herris befriendelse : For hues
 skyld jeg regnede alting for stade/
 oc actede det for Skarn / paa det jeg
 fand vindre Christum.

Philip. 3. v. 8.

Efters forbemelte Christi Besal-
 ning / oc de hellige Guds Børn deris Ex-
 empel / haffuer denne Salige frue / Fru
 Birgitte Rud / Christen Skjels
 til Wallø / sig altid forholdet. Thi
 endog Gud hafde hendis Velbyrdighed
 Belsignet med meget Got / Nemlig /
 med en heel Dydig oc god Hosbond
 med fornemme Foreldre; med trofaste
 Godstend / Slekt og Venner; med Den-
 lige

lige oc udi HErren vel optuctede Born/
med stor Gods oc formue/ oc andet me-
re / som hendis Hierte her udi Verden
kunde forlyste sig med : Dette dog alt-
sammen wansee/ haffuer denne Salige
Frue altid tenckt paa Chriſii forma-
ning til Marcham, oc udi Gierningen
giffuet tilkiende/ at en ting vaar for-
nøden. Thi hendis Hierte vaar altid
henwendt til JEsum : hafsnemt tenckte
hun ideligen paa : hannem elſte hun
offuer alle ting/ betenkendis udi HEr-
rens fryct/ at hand vaar det rette Gode/
som aldrig kunde tagis fra hende. Huil-
cket oc vaar aarsagen / huorfor hun
holt saa gandſte meget aff dend opleſte
Fierde oe , Firesindstiffuende
Kong Davids Psalme : læſte dend
dagligen : haffde i dend ſin høye glæde
oc trøſt : oc begierede at dend ofuer hen-
dis Salige Eſig maatte bliſſue forhand-
let. Thi her vidner dend gode Kong
David

David / at ingen ting vaar han-
nem saa fier/som Gud oc Guds
hellige Ord oc Dienste: Gud at
være sin Soel oc Skold: sig hel-
ler at ville være dend ringiste udi
Guds Hus/end at være udi stor-
act oc anseelse udi de ugudeliges
Boliger ? Sig at vente aff Gud
Naade oc øre : Sig/ved Guds
naadige hielp/intet at skulle man-
gle oc feile: Ald sin Salighed der
paa at bero / at hand forlod sig
paa HErren. Huilke Davids
Ord wi ville udi HErrns Fryct/gudeli-
gen offuervehe/ naar wi haffue / effter
Christelig Brug udi voris hellige Me-
nigheder / noget hørt oc handlet om
denne Erlige / Velbyrdige oc meget
Gode oc Gudsryctige frues/nu Salig
E ii , hos

Psal. 34. v 1.2.

v. 10.

v. 11.

v. 12.

v. 13.

v. 14.

v. 15.

v. 16.

v. 17.

v. 18.

v. 19.

hos Gud/ fru Birgitte Rud/ Chri-
sten Skjels til Wallsø/ hendis Ade-
lig Herkomst / hendis Lifs oc
Leffnets Christelige Fremdragel-
se / oc salige Afskeed aff denne
Verden. Gud være hos os med sin
Aund oc Naade/ ved Jesum Christum
vor HErr/ Amen.

Bend Forste Part oc Punct:

Som er/
Om Erlig oc Velbyrdige Frue/
Fru

Birgitte Rud /

Christen Skjels til Wallsø / hen-
dis Adelige Byrd oc Stamme / Gude-
lig/ Christelig/ tuctig oc oprictig Lifs oc Leff-
net/ oc saligste Afskeed fra denne
Verden.

Effter

Etter den gammel oc lowlig
 Slick oc Brug her udi Dan-
 marc / dennem til trost oc Ex-
 cemplariske Ester sun som igien
 lessuer / saa oc de Salige Døde til en
 Hæderlig Almindelse / oc en Christelig
 eftersagen / som Gudfryctelig / Euctig oc
 Oprictig hasue fremdraget oc fuldkom-
 mit deris Liff oc Leffnet / da ville wi nu oc
 høre om denne Erlige / Velbyrdige oc nu
 Salige Frues / Fru Birgitte Ruds til
 Wallo / hendis Adelige Byrd oc Stam-
 me / Christelige / Onderige oc berømme-
 lige Liff og Leffnets fremdragelse / oc u-
 formodelige / dog megit salige / Afgang
 fra denne svigesulde oc bedragelige Ver-
 dens Mødsommelighed / til Guds øvige
 Rigis Glæde oc Herlighed : huilcket in-
 den all Hycklert / i Guds Sandhed / saa-
 ledis er / som eftersølger.

Daer Erlig oc Velbyrdignu Salig
 Fru Birgitte Ruds / Christen
 L i i j , Skjels

Skiels til Vallø/ Fed paa sin Fæ-
derne Gaard Fugelsang i Eaaland/Aar
efter Christi Fodsel 1612/Den 31. Augusti.

Hendis Fader vaar Erlig oc Velsb.
Mand / Corfitz Rud til Fugelsang/
Kong: Maht: Befalningsmand paa
Hindsgaffuel.

Hendis Morder vaar Erlig oc Velsb.
Frue / Fru Birgitte Rosenspar
til Skarholdt.

Hendis Farfader vaar Erlig oc
Velsbyrdig Mand / Erick Rud til Gu-
gelsang.

Hendis Farmoder vaar Erlig oc
Velsb. Frue / Fru Anna Harden-
berg til Sandholt.

Hendis Morsader vaar Erlig oc
Velsb. Mand / Oluff Rosenspar til
Skarholt/ Danmarkis Riges Raad/
oc Kong: Maht : Befalningsmand
paa Drarholmb.

Hen-

Hendis Mormoder vaar Erlig oc
Vels. Frue/ Fru Elizabeth Gylden-
stierne til Wallø.

Viedre denne Salige Frues Adels-
ge Stamme paa dette Sted at opreg-
ne/ eractis usornoden/ effterdi det er en-
huer saa vel Edelsom B. Edelsuldbit-
terligt/ at hun er god oc Baaren aff god/
uhyrgammel/ gieff oc megit fornemme
Adelsstadinte her udt Danmark haade
paa fæderne oc Moderne.

Der nu Gud hafde Velsignet hen-
dis liere Salige Forældre med hende/
offredede hende Gud igien/ oc lod hende
strax Igiensoode formedelst Vandbadet
i Ordet/ oc saa indplante i Christo ved
den hellige Daab.

Hues hendis Rigdoms Alder oc
Optuetelse er anlangendis/ da haffuer
hendis gode Salige Forældre holt hen-
de med hendis Salige Søster Hélwig
Rud/ hjemme hos dennem selff/ oc fra
hen-

hendis første Barndom op/ holt hende
dagligen til Guds Fryct/ladet hende læ-
re sin Bornelerdom/ med mange Da-
vids Psalmer oc slienne Senterher/ oc
vaar hun hendis Salige Forældre et
megot Lydigt oc Dydigt Barn / oc aff
første Ungdom aff Gud begaffuet med
alle Dhyder/ oc tiltog dagligen jo mere
oc mere ihyndisi oc held hos alle Menni-
ster/ saa det strax lod sig see/ at hun skulde
blissue baade Gud oc Mennskene beha-
getig.

Der hun nu vaar 15 Aar gammel
fick Erlig oc Velbyrdig Mand Christen
Skiel til Fusinge/ hendis liere nu eftter-
latte høybedrøffuede. Hosbond (eftter
hans liere Forældris Raad) i sinde at
lade tiltale hendis liere Salige Foræl-
dre om hende/ udi huilken hans begie-
ring de oc samtyckte/ oc bleff hun han-
nem til sagt paa Walls/ Anno 1627/ den
27. Octobr. Delod hendis Salige Mo-
der giore hendis oc hendis Salige So-
sters

stær / Frue Helvig Gregers Krabbis
Brøllup i Odensee den 12. Sept. Anno
1630.

I dette deris Liffsalig oc yndelig
Ectestab haffuer hun Leffuet med sin kie-
re Høsbonde nesten 15. Aar/megit Chri-
steligen/ Kierligen or Bel/ som deris be-
droffuelig oc megit forgesuld Skilsmis
nu udviser/ saa hand icke nocksom oc til
fulde kandidsige eller beroemme hendis
Guds fruet/ fromhed/ Euct/ Sandru-
hed/ Trofasthed/ Kierlighed/ Lydighed
oc Elensactighed imod hannem/ ja hun
vaar hannem en Husfrue eftter hans
Hertens onst oc begiering/ saa deris
Ectestab oc daglig Omgengelse vaar
idelig Leeg de Skient/ udi et Jordiske
Paradis/ saa aldrig vaar Sorgen oc
Noden saa stoer/ at dejo (nest Gud) fun-
de trostie sig ved hin anden/ huilket han-
nem nu dis storre Sorg foraarsager/ ta-
eker dog Gud/ oc glæder sig der ved i sm-
iore bedroffuellese/ at hand haffuer værit

D . . . saa

saa Lycksalig at mynde hendts megit gode
 oc kierlige Omgiengelse / oc boehos saa-
 dan en fornuffigt oc onstclig Quinde.
 Imod alle Mennisker Høye / oc Lave /
 Fattige / oc Rige / haffuer hun sticket sig
 megit Fijnligen / Eucteligen / Ydmngeli-
 gen / oc Bel / oc aldrigt ringeste maader
 fortærnit nogit Menniske / kunde ick elide
 nogen at forteale sin Næste / mens med
 stor fornufft / oc bestedenhed gaaet huer
 Mand under Dyne / meente det troiligen
 med alle / oehoyeligen Elste denvem som
 vare oprittige. Imod deris daglige
 Husstienere / oc Bønder vaar hun me-
 git mild / oc from / oc aldrig spondte ont
 for nogen / mens færdte alting ud til det
 besie / huoroffuer. hun haffde et megit
 got Lidende / oc saa megit difzmeere af al-
 le nubeklages / efftersom hun oc vilde al-
 drig nogen ilde. Oc som hendts gode
 Salige Moder aff Bugdommen haff-
 de vent hende til Guds Fryct / oc gissuit
 hende god Exempel / saa bleff hun ved
 hen

hendis Liffstiid / at folge hendis fod
 spoer/ saa vel som til Døden / oc baade
 Morgen/ Middag oc Aften paa hin-
 dis Kne gjorde sine alvorlige Banner
 til Gud / foruden hindis Morgen oc
 Aften Banner / med deris Euende oc
 Folck/ oc hendis anden Gudelig offuelser
 med Læsning oc aandelige Psalmer/hun
 idelig offuede sig udi/ huor med hun sig
 dagligent forlysicde / oc lige som Belbe-
 melte hendis Salige Moder haffde leert
 hende / saa underviste hun oc med aller-
 storste stiid sine egne oc hendis Salige
 Søsters Born / (huilcke hum vaar som
 en Moder) i alt Guds fryct oc Slicke,
 lighed esteren huers Alders maade.

Imod de Arme oc Vedtørstige vaar
 hun megit rund / haffde et yncsamt
 Hertet/ oc lod ingen gaa trøsteløs fra sig/
 mens baade floeddde de Nøgne/oc under-
 holdt de Hielpelse: huilcket baade hen-
 dis runde Almisser/ oc funda her ved de-
 ris Gaarde kand bære Bidnissbyrd om.

Dij • Deris

Deris Eccestab haffuer Gud Vel,
 signet med io Lefuendts Born; Hen-
 ner oc 7. Døtter, foruden dette Ellesste
 (som hun esster Guds faderlige Villie)
 satte Elsuet til for) aff huilke 3, endnu
 lessuer, (saa lange som Gud vil) som ere
 Otte Skiel, Birgitte Skiel, oc Berte
 Skiel; Gud dennem med sin gode Aand
 regiere, oc lade dennem opvokse i Alder,
 Vijsdom, oc Maade baade hos Gud oc
 Menniskene, deris hanbedrøfuede, ja
 der oc andre deris Venner til Ecce til
 Glæde; de andre ere alle ih Eren Hen-
 sossuede, som ere Salige Albret Skiel,
 Corfitz Skiel, Berte Skiel, Birgitte
 Skiel, Karen Skiel, Helwig Skiel oc
 Elisabeth Skiel, saa de ere nu otte som
 med deris gode Sal. Mader ere i Guds
 Rige i evig Glæde oc Rolighed.

Der den Maadtge GB D danner
 Salige frue med dette hendts Ellesste
 Barnhaff de velsignet, bleff strax hendts
 stiere Hoshbond Sius, oc laa tilangsom-
 melig

ÆGENTLIGE GEDSKRIFT
S. Frø Birgitte Rud.

29

et melig tids / siden och hendi liere Salige
Moder / hundret hende stor soerg oc be-
fymrelse tilshende / huor ossuer him for-
uden anden stor Hertens Angst Broe
oc Matteveit som hun ossuer sin effne
dagligheit haffde / bleff megtsorsuecket /
hos sig dog fierdet det mesie muelige var /
Kroftede sig til God / orroede sig ved sine
gode Venner. Den 9. Maij sidst for-
leden givende hum sit Christemal / be-
klaente sine Synder / for den Heederlig oc
Honlarde Mand / Nestor Anders Han-
sen / oc her i Kirken anammede Christi
sandre Legome oc Bled / til sin Troes be-
styrktelse de Chidernis forladelse.

Det hærdet; Majs haffde gelei-
det hendi gode Salige Moder til sit
Nedersetelsis sted / midt huses Begrav-
uetse han megts hafiede paa det hunsom
Watndigt Barn i Doden saa vel som i
lesvindis Ussue / ville tiene hende / bleff
han baade aff den soerg oc wro / saa ve aff
det baand oc bryde hirbar paa / megts

D iii • betyn-

bethinget/ holt sig dog det sterckeste mue-
 ligt vaar / indtil Løffuerdagen for Pin-
 hedag som vaarden 24. Maij om Mor-
 genen der Klocken vaar 3. da talede hun
 til hendis nu megit bedroffuede Hos-
 bonde som laa i Kammerit hos hende/
 oc effter at hun haffde ønsket hannem en
 god Morgen/had hun hannem at hand
 ville sirax staa op / oc der hand kom til
 hende / drog hun hannem ned til Gen-
 gen til sig oc Ryste hannem / Sigendis /
 jeg mercker vel/ at det vil nu blifue alvor/
 Gud forbarme sig offuer mig / oc hielpe
 mig / vil i lade tale til min Moder oc
 Sudstende/ huilke sirax kommet til hen-
 de/ bleff saa sticket bud til hendis Søster
 frue Anne Stieß Manderup Dues/ oc
 frue Anne Lycke Peder Gerfdorffs/
 som vaar uden Huset oc usortoffuet den-
 nem indstillede / oc som hun besant sig
 at være Suag/ begierte hun aff hendis
 fiere Moder frue Berte Frijs / oc hen-
 dis fiere Søster frue Elsabeth Rud / at
 der

der maatte stikke bud til Presteren i vor
 grue Kircke hvor den Dag vaar Pre-
 diken at hand paa Prædikestolen ville
 ihus ommehende i sine Bonner hulles et
 osaa stede i alle Kirckerne om Lessuer-
 dag Eftermid dag / oc eftersom hendis egen
 begiering / Dette dage tilfornemeden hum
 endnu gief sterck / besulte hum det oc sielff
 med alle Presterne saa hum sagde : Jeg
 setter ief min lyd til noget Nenniste /
 uden til Gud i Himmelten / ass han nem
 allene venter seg hielp : Oc eftersom den
 Salige Frues Sind gaff hende at hun
 ikke skulde komme der fra / hulcket hun
 hylde om dagen for end Gud kallede hen-
 de til sin bedrassude Høsbond / oc otte
 Dage tilferne til hendts Sostre Frue
 Elisabeth Rud / oc Komfrue Dorete
 Daas / oc da saa vel som mange andre
 gange talede om sin Høsbonde at hun
 aldrig nocksom funde beromme oc rose
 han nem / for hans fierlige Dingtengelse
 oc Christelig Eccestab hand haffde less-
 uit

uit med hende/oc bad dem i mæren han-
nem oc hendis Born gode. : Hym besol
Gud inderlig sin sag/satte alting i hans
Faderlige Villie/ oc med idelig Bon oc
raab / forventede Guds Esme med stor-
sie Edalmodighed. : Oi laa saa stille
hen den gandske Dag/tog selff hendis
Bønebog/oc læste i den/oc lod de andre
Læst for sig/raabte fast idelig oc altid
paa Gud om hælp/oc andfætring/ oc
iblant andet vaar disse Ord hende mest
i Munden/ O Jesu lille/dig aldrig fra
mig stille/ O du Guds Lam som bar
Verdsens Synder/forbarme dig ossuer
mig/ O Jesu lille/com mig til hælp/oc
trost/ oc disse Ord haffde han idelig/oc
utallige mange gange paa Einigen oc i
Hiertet/ oc huet gang Klokkenslog en-
ten fuld slag eller quarter/bad hun Gud
om en salig Esme/Gheisteligen at lessue
oc Saligen at affstedis fra denne Ver-
den/ begtrerte selff trende gange at de alle
som tilfæde være/ vilde giøre Knæfald til
Gud/

Gud / oc bede for hende / at hand sig off,
 Huer hende ville forbarne / bad oc saa selff
 Med Zaarene paa Kindbeenene / oc stor-
 ste andact / at Gud vilde giore altingest
 Til sit Naffns cere oc hendis Salighed/
 Talede saa med hendis kiere Søster
 Jomfrue Dorete Daa / om deu megen
 Venlig oc usorfalsket Kierlighed imellem
 Hendis kiere Høsbonde oc hende / oc de-
 ris Christen Omgiengelse / bad hende at
 Hun vilde være hannem huld / oc hun vil-
 de være hendis Born som hun haffuer
 værit Gregers Krabbis Born / begierte
 nogle gange same Dag at hendis Høs-
 bonde vilde komme til hende / oc der hand
 kom / begierte hun at hand vilde sette sig
 paa Sengen hos hendesaa tæckede hun
 hannem for huer en Dag de haffde leff-
 uit sammen / Ryste mange gange hans
 Hender / oc flappede hannem under Kin-
 den / befoel hannem deris Born / oc huor-
 ledis hun vilde hafue forholdet med den-
 nem / oc sagde : Jeg tuiller intet paa

E

• mine

mine Venner / oc begier icke at de skulle
være mine Born bedre / end jeg haffuer
værit deris / oc huer gang hand gick fra
hinde sluttede hun altid : Gud besaler
jeg eder. Huer gang hun saa nogle aff
hendis egne eller hendis Salige Sa-
siers Born / hystede hun Guds Velsig-
nelse oc Bestermelse offuer dennem.

Der hendis Hoszbonde otter om
Efstermiddagen effter hendis begiering
kom til Sengen til hende / sagde hun /
Hiertelikke / seer i huor eders Konemil-
der / mens jeg glæder mig ved at det er
for saa god en Mand / oc der hand tro-
festede hende / oc bad hende sette sit Haab
till Gud / som allene kunde oc wilde helpe /
suaredes hun / Gud forbarne sig offuer
mit / oc som huk altid hafde en Hiertens
Hierlighed till hannem / stiemtede hun
med hannem / paa det hun kunde gissue
hannem nogen træss oc lettelse for den
Hiertesorg som hand for hendis Suag-
heds skyld vaar beflemt med. Endet der
effter

Hefter der hun atter lod hente hannem
 sagde hun / Hier telle vil i tække disse got
 folck / de ere allesammen saa megit gode
 imod mig / oc haffuer saa stor bekymring
 for mig / saa stod hand med stor bedrof
 felse hos hende oc trostede hende : Imid
 lerthd haffde hun sedse hans Haand
 sattet / Ryste oc Klappede den / oc der
 hand gick bort / besoel hun hannem atter
 Gud / saa det vaar baade Greedeligt oc
 Glædeligtat see denne deris Skilsmisse.
 Sammedag om Aftenen bleff hun me
 git haardere med Djne angreben / oc i
 hendis storste Nod raabte hun paa hen
 dis Gud oc Herre / om hilp / oc iblant
 andes sagde : Gud naabe mig at jeg saa
 heyt kulle fortornen min Gud / bad atter
 at devilde giøre Bon til Gud for hende /
 at hand sig offuer hende vilde forbarme /
 oc sagde der hos / huad min Gud vil skee
 mig altid / oc der hendis Venner saa / at
 det vaar saa megit hart med hende / hen
 de hendis flere Syster Frue Helle Rosen
 Eij , frands

frands Niels Trolls/en anden forfaren
 Jordemoder til hende / oc der hun det
 hørde/sagde hun/henter icke Jordemo-
 deren men Præsten/ oc der Jordemode-
 ren kom/trøstede hun/saa velsom den an-
 den/ saare vel/ icke dißmindre vaar den-
 ne Salige Quinde hart forspent/ oc der
 hendis meget bedrøfuede Høßbonde
 om Natten kom ind til hende / oc saa at
 hun saa megit vaar offuer vynden/ for-
 manede hand hende at hun fulle holde
 hart ved hendis HErre og Gud/ oc vide
 at hun nu haffde hendis Guds frhct.be-
 hoff som hun allhendis Liffs tjd haffde
 beslittet sig paa/ sauredes hun/ Gud for-
 lader mig icke/ det veed jeg og er vis paa/
 raabte saa tuende gange paa/ at Præ-
 sten maatte kontine til hende/ oc der hen-
 dis høybedrøfuede Høßbonde/vilde gaa
 hen og bestille at Præsten skulde komme/
 raabte hun effter hannem/ Gud befaler
 jeg eder/ huilket vaar det sidste hun tal-
 te til hannem/ saa lod hand strax hente

Hæder.

Hæderlig oc Høylærd Mand / M. Anders Hansen / oc stickede bud til alle Kirkeerne / at der til Fruprædicken maatte gjoris Bon til Gud for hinde / saa kom Niesier Anders strax usortssuet / mens hun Arbeydede i hendis loulige Kald / saa hand icke saa snart kunde komme til hende / huor ossuer hand for Høymessen styld (som flux tilsundiude) maatte gaa blem / oc bleff der saa sticket bud efter den Hæderligooe Høylærdenu Sal. Mand Doctor Niels Foss som strax kom / oc forstrefst hende alle haande som hun kunde syrkis aff. Der hendis liere Syster Frue Aune Peder Gersdorffis saa at hun begynte at blusse saa megit Suag / spurte hun hende / om hun icke vilde tale med hendis Høsbonde / da suarede hun / jeg haffuer allerede talet med hannem / jeg tuiler slet intet paa hannem / jeg vil nu besale hannem Gud / laa saa stille hen i allerstorste Taalmodighed / indtil Kloeden vaar 7. om Morgen'en / da begynte

Elij

hun

hum at forvendis til Dødn: da sagde
 hendis kiere Gøsset Frue Anne Eheke till
 hende/duest jo vis paa/athuercken Dod
 eller Eiffeller nogenting skal stille dig ved
 Guds Kierlighed som er i Christo JE
 su vor HERRE: Huor til hun saarede/
 der er jeg vis paa/oc der hum bles atspurt/
 om hun icke ville tale med hendis gode
 Hosbonde/ saarede hum ja/der hand da
 kom ind ad Døren/ løftte hem strax sin
 Haand op kyste paa den atkysse han-
 nem/ mens ass amectlighed salt den ned
 igien/saa hun icke kunde meere faa den i
 veiret/oc der hand saae at hun stride med
 Døden/ sagde hand till hende/ JEsu
 Blod renser dig ass alle dine Synder/
 da saae hun med stor Andact op i Him-
 melen/oc der hand for Hiertens Angst
 icke kunde lenger blifue der inde/ befoel
 handhende Gud trolligen i vold/oc gick
 meget bedrofuet oc sorgesfuld ud fra hen-
 de/ ind i sit Kammer/oc antvordede hen-
 dis stand i Guds Haand/ oc lod sticke
 bud

bud ester Haderlig oc Hovlard Mand
 Messer Johan Damitiamum Gosprefi
 paa Kiebenhasns Slott som kom fra
 ester Gud haffde kaldet hende. Der
 bleff Loest mange Gudelige Sentenker
 for hende huilke hun alle fattede kryse-
 de dem siaendis paa Henderne naer
 de trassede hende oc saa til Hammelen oc
 der hun vaar i Odssens Angtsi som
 Salig Doctor Niels Fosind tilhende
 oc holt hende mange herlige Sprogsor
 oc iblant andre denne: Herre Jesu i
 din Maand besaler jeg min Aaland du for-
 loste mig du trostasie Gud da slog hun
 hendis Dyne oppaa hammen oc dermed
 ved nogenfaa suet foff hun faceligen oc
 sodeugen hen i Herren tillige med sit
 usodde fosier der klocken vaar haff-
 gaacu. Dte om Morgenens Pinchedag
 som vaar den 23. Mai i hendis Alders
 32. Aar oc Maaneder ringer 6. Dage
 udi hendis stere Moders Frue Berte
 frisis Sal. Her Albrecht Sktels Frue

Anne

Anne Gyldenstern Her Jørgen Braes/
 hendis Søstris frue Anne Skiel Man-
 drup Dues / frue Anne Lycke Peder
 Gersdorffis / frue Lisabet Rud Niels
 Krabbis / frue Helle Rosenkrantz Niels
 Trollis / Tomfrue Dorete Daaes /
 Tomfrue Anne Rosenkrantz / Salige
 Doctor Niels Fossis / oc andre got fol-
 ekis neroverelse / vaar oc hendis megit
 høybedrøfuede Hosbhonde hendis kære
 Suogre Niels Trolle de Wylandrup
 Due i nerørerelsen udien anden Stue/
 som oc tillige med de andre besole hende
 Gud i vold. Oc effterdi hun haffuer
 leffuet som en oprigtig oc dydig Quinde/
 oc døde som et Guds Barn saa er hun
 nu forsikret paq Retserdigheds Krone/
 oc er nu efter hendis ønske i Guds Hus/
 oc quit fra de Vguadeliges Bolig.

Vi ville haffue hende dend Allme-
 tigste Naadige oc Barmhertige Gud
 offuerantwordet oc troligen besalit / til
 en ærefuld og glædelig Opstandelse paa

Dom.

Dommens Dag : Oc bede dend samme Maadige GvD / hand vilde berede vore Hierter / til at Lessue Christeligen / saa vi oc kunde do Saligen / oc siden opstaar Glædeligen til dend ubegribelig Herlighed / Gud haffuer sine Vdvalde bered i evighed / Amen.

Dend Anden Punct oc Part :

Nemliger/

Huor paa mand fuldkommeli-
gen land kiende / at et Menniske / som et
ret/sande oc salige Guds Barn/elsker Gud offuer
altingist / oc holder hanne for sit høyeste oc
eniste Gode / som ické land tages
fra hannem.

Avid/Dend Mand ester Guds
eget Hierte / hand andraget
udi opleste hellige Text / Fem:
F for

Psal. 84. v. 9.

v. 10.

v. 11.

v. 12.

v. 13.

fornemme Riendemerke / huor
 paa dend fand fiendis / som ret
 inderligen oc alvorligen GD
 offuer alting ærer oc elster. Det
 ene er/ idelig Fyrighed udi Guds
 Paafaldelse : Det andet er /
 Hierte oc Hu at vende fra Ver-
 den oc henvende til Guds oc vor
 HErris JEsu Christi evige Ki-
 ge. Dettredie er/ at holde Gud
 for sin Soel oc Skold. Det
 fierdeer/ at vente udi stadig Tro/
 fra Gud Raade oc ære / oc være
 forsikret/ at dend Fromme skal
 intet got fattis. Det femte oc
 sidste er/ der udi at sette sin Sa-
 lighed / at mand forlader sig paa
 HExren. Vi ville om huer synke
 udi

Udi serdelished ved Guds Hellig Aands
naadige Bisstand korteligen handle.

Det første Riedemercke huor
aff dend fiendis / som Gud
offuer alting ærer oc elster;
er / inderlig oc idelig Bon
til HERREN : oc huordan
dend Bon skal være bestaf-
set / som Gud skal behage.

End som vil udi Gierningen be-
vijse / sig at være et Menniske / der
offuer alting ærer oc elster GUD / hand
skal være idelig udi HERRENS Naffns
Paakaldelse. Det gissuer David her
med sit eget Exempeltillende. Thi huor
fyrig oc ferdig / huor issuerlig oc alvorlig
hand haffuer været udi hans Bon til
Gud / det lader hand der udi see / at hand
icke kand finde paa saa mange fornem-
me Ord / som hand gierne vilde bruge til
Fij . at

Psal. 84. v. 9.

v. 10.

Luc. 18. v. 1.

v. 2.

v. 3.

at tiene oc tache HErren med. Det er
hannem ick enock / at hand siger: HEr-
re Gud Zebaoth / hør min Bon: Hand
lader ick blifue der ved / at hand
legger til: Jacobs GUD meref
hinde : Hand kommer end tredie
gang frem / oc siger: GUD vor
Sktold giff act paa.

Aldrig kand du haft bedre oc
vissere Tegn / at du ører oc elster Gud
offuer alting / end at du affindersie Hier-
te er ideligen oc altid udi Bon oc Paa-
kaldelse til HExren. Det er det dend
HEsse Jesus hand lærer udi Evange-
lio / med dend lignelse / at mand skal
altid bede oc ick lade aff / sigen-
dis : Der vaar en Dommere
udi en Stad / hand fryctede ick
Gud / oc sløtte om intet Menni-
kle. Oc der vaar en Encke udi
sam-

samme Stad / hun kom til han-
nem / oc sagde : Redde mig fra
min Modstandere. Oc hand
vilde icke lenge. Men der ester-
tenckte hand ved sig selff : Allige-
vel at jeg icke frychter Gud / oc støt-
ter om intet Menniske : Dog eff-
terdi denne Encke gør mig saa
megen image / da vil jeg redde
hende / at hun icke skal komme
paa det sidste oc offuerraabemig.
Da sagde HErren : Hører huad
dend uretsdige Dommere sag-
de : Skulde Gud oc icke redde
sine Bdalde / som raabe til han-
nem baade Dag oc Nat / end dog
hand hafuer Taalmodighed der
offuer. Jeg siger eder : Hand
Fij . stal

u. 4.

u. 5.

u. 6.

u. 7.

v. s.

Stal snart reddedem. Dog naar
 Nemissens Son stal komme/
 meent du at hand stal finde Tro-
 en paa Jorden. Aeter her/huorle-
 dis dend HErre Jesus hand her setter
 det rette Kiendemerke/ huor aff hans
 udvalde Børn kunde kiendis : som er/
 at de icke blifue trette udi Bonen/ men
 blifue varatrigedeudi HErrens Paakal-
 delse baade Dag oc Nat.

Ville inu vendeders Dynne oc Hier-
 ter til alle de rette Guds Børn/ som no-
 gen eisd haaffue lessuet her paa Jorden :
 da skulle iudi sandhed besfinde/ at de haf-
 ue udi Bon oc HExrens Paakaldelse
 været stedse fhrige or flittige.

Dend gode Patriarch Jacob /
 i huad hand sig foretager / da glemmer
 hand icke Bonen / enten hand er hjem-
 me/ eller hand er paa Marchen. Huor
 flitteligen besaler hand HExren sine
 Bege/

Ven / der hand nu reiser fra sine Foræl-
 dris Hus / oc drager til Mesopotamiam
 til Bethel / til sin Moders Broder La-
 ban : hand glemmer icke Bonen paa
 vildende March. Saaledis gør
 hand sin Ban oc Løfste til HÆREN.
 Om Gud blifuer hos mig / oc be-
 skiermer mig paa denne Bey /
 som jeg nu reiser / oc giffuer mig
 Brod at kede / oc Klæder at slide.
 Oc fører mig hjem igjen til min
 Faders Hus med Fred / dastal
 HÆREN være min GUD. Oc
 denne Steen / som jeg hafuer her
 opreist til et Tegn / skal vorde
 Guds Hus : Oc jeg vil giffue
 Etende aff alt det HÆREN haff-
 uer giffuet mig. Huad gør Jacob,
 der hannem sigis / at hans Broder Esau
 kommer imod hannem med fire hundre-

Gen. 28 v. 20.

v. 21.

v. 22.

Gen. 32. v. 6.

de

de Mænd ? Hand bruger sine sedvan-
 lige Vaaben at stride med. Hand be-
 giffuer sig / som et sand Guds Barn / til
 Bon oc HErrens Paakaldelse : Taler
 saaledis til sin trofaste Gud. HErre/
 min Faders / Abrahams Gud /
 oc min Faders / Isaacs Gud:
 Du som hafuer sagt til mig: drag
 igien til dit Land / oc til din Slect /
 Jeg vil giøre vel imod dig: Jeg
 er ringe til ald dend Mislundhed
 oc Trofasthed / du haffuer giort
 din Eienere : Thi jeg haffde
 icke meere end denne Staff / der
 jeg gick offuer Jordan / oc nu er
 jeg vorden to Hær. Frj mig fra
 min Broders Haand / fra Esaus
 Haand : Thi jeg frychter mig for
 hannem / at hand skal komme oc
 slaa

Sla mig / Moderne oc Børnene

med. Huor fast holder Jacob ved
HErren : hand lader sig icke affstrecke/
fordi HErren tager saa hart paa han-
nem/ at hans Hoffstebeen gaar aff lede:
Hand vil icke slippe HENren / førend
hand velsigner hannem. Det vaar ret-
tetigen med stadtig Bon oc Paakaldelse
at bevisse sig at voere et ret Guds Barn.

v. 25.

Gissu wi actpaa dend gode Kong
David, da hafuer hand med idelig syrtig-
hed udi Bonen gissuet titlenende/ at hand
vaar aff de rette Gods Børns tall.
Hand icke alleniste het udi Psalmen be-
der/ at HErren vil høre hans Bon : vil
mercke paa dend: vil gisue actpaa dend:
Men hand endoescsaa paa andre steder
vidner udi Skriften/ at hand loffuet oc
med sin Bon tiente Gud siuff gange om
Dagen : Hand lod det icke blifue der
ved/ men om Nattetide naar andre de
sødeligen soffue/ tencker hand paa Gud/

Psal. 119. v. 64.

G

oc

Psal. 119. v. 55. oc taler med hannem udi sit Hierste.

Psal. 77. v. 7.

1.Pet. 2.v.12.

Matth.14. v.23

Matth.11. v.25.

Luc. 10. v. 12.

Huad ville wi sige om voris enisie
Frelscre/dend HErre Jesu Christo/som
Gud haffuer sat os til et Exempel/ at wi
med mueligste flisd skulle traede udi hans
Fodspor? Nonne hand icke haffue fore-
gaact os med flittighed oc syrighed udi
Bonen? Skriften vidner/atuaar dend
HEerre Jesus haffde dend gandske dag
igienem Prædictet/oc dem helbreder som
aff Dieffuelen ware offuersalne/da for-
senyede hand sig hen om Nattetide paa
Biergene/allene/der at giere sin Benttil
sin Hellige oc Himmelste Fader. Huor
inderligen tacker dend HErre Jesus sin
Gud/der hans Disciple kommetil han-
uem/ oc gifue hannem tilkiende / med
huad lyckelig fremgang de haffde Præ-
dictet udi Jødeland det hellige Evange-
lium? Jeg/siger Jesus/priser Dig
Fader oc HErre offuer Himmel
oc Jord/ at du hafuer skult dette
for

for de Visse oc Klogē / oc haffuer
 Gāabenbaret de Umhyndige Det :
 Ja / Fader / saa vaar det dig be-
 hageligt. Huor issuerligen oc vitlof-
 teligen beder dend HÆRre JEsus udi
 Evangelio hos Johannem for sine Di-
 sciple oc alle dennem / som formedelsi de-
 ris Lærdom skulle tro paa hannem ?
 Huo veed icke / huorledis JEsus / der
 hans dade Ehd oc Lime nu er for haan-
 den / falder ned paa sit Aflsic paa Jor-
 den / oc tre gange gior denne Bon til sin
 Himmelste Fader / oc siger : Fader /
 er det mueligt / Da gaa denē Raalct
 fra mig : Men icke som jeg vil /
 men som du vil. Huortroligen be-
 faler dend HÆRre JEsus ved Bon oc
 Paakaldelse sin Siel udi sin Himmelste
 Faders Haand / der dend paa Raarsct
 udgaard ass hans velsignede Legeme :

Gij Fader /

Job. 17. v. 1. 2. 3.
seq.

Matth. 26. v. 39

Luc. 23. v. 46.

Fader / siger JEsus / Jeg befaler
min Aaland udi dine Hender.

Huo vil nu necte / at idelig Bon oc
HErrens Nafns Paakaldelse / er jo et
ret Kiendemercke / paa de sande oc salige
Guds Bon. Det er icke nock / at du
nogle saa gange paakalder HErren / oc
siden opholder : Bildu vereudi de Bd.
valdis tal / da skal du ved Bon henge oc
holde ved HErren i Medgåig oc Mod-
gang / i Liff oc Død. Saa gier Jacob
Patriarch : hand acter intet der om / at
HErrentager saa hart paa hannem / at
hans Hoffstebeen gaar aff lede : hand
vil derfor icke forlade HErren. Hand
siger til sin Gud : Jeg slipper dig
icke / førend du Befigner mit.
Job, dend taalmodige Mand / er ligesaa
sindet. Hand gissuer sin stadighed til
kiendeudi Bon oc Paakaldehe med disse
Ord : HErre / om du vil end sla
 mig

Gen. 32. v. 26.

Job. 13. v. 15.

Mig ihiel / saa vil jeg dog haabe
 paa dig. Huad gior deng Kananei-
 ske Quinde? Endog Jesus siunis nog-
 le gange haanligen at affvise hende / saa
 vil hundog intet slippe hannem / førend
 hand bonhører hende / oc omsider hører
 disse glædelige Ord : O Quinde /
 din Tro er stor : dig skee som du
 vil.

Mattii. 15. v. 28.

Denne Saltge Frue / Fru Bir-
 gitte Rud Christen Skjels / at haf-
 ne visseligen været / aff dette de udvalde
 Helliges tal / haffue wi der aff at eracte /
 at hun haffuer ické glemt at giare sin
 Bon til Gud / enten Morgen / Middag /
 eller Aftsen. Det haffde hun lært aff
 de hellige Guds Børns Exempel / som
 detsamme altid gjorde. Saasiger Da-
 vid udi Psalmen : Jeg vil tale oc
 craabe til Herren / Aftsen / Mor-
 G i s. , gen/

Psal. 55. v. 18.

Dan. 6. v. u.

Manass.
Bon.

gen / oc Middag / saa skal hand
 høre min røst. Huad gør Prophe-
 ten Daniel : Skriften vildner / at hand
 huer Dag aabnede sine Binduer imod
 Jerusalem / oc trende gange gjorde sin
 Bon til HErren sin Gud.

Hun lod ocsaa denne Salige Frue
 see udi sine Boner / at hun visse / at dend
 hun gjorde sin Bon til / vaar hendis
 højestie HErr : huilcken hun aldrig
 funde gjøre saa stor øre / at hun jo gjerne
 vilde gjøre hønem store. Huorfor /
 naar hun gjorde sin Bon / da salt hun
 ned paa sine Knæ / sin ydninghed der
 med aff underste Hertie at gifue tillende.
 Huad siger Manasses / Juda Konge /
 udi sin Bon til HErren : Jeg fand
 icke høye HErr for dig / for de
 suare Hernbaand / mine legems
 Knæ : dersor bøyer jeg for dig
 mit Hertis Knæ. Saa staar oe-
 saa /

saa/ at Daniel salt huer Dag tre gange
 paa sine Kne/ bad oc loffuede Gud / oc
 gjorde sin beklaedelse for hammein. Huad
 ville wi tale om andre Mennisker / som
 ere shndige oc dodelige. Monne Jesus
 icke selff der hand gjorde sin Bon udi
 Urtegaarden til sin Himmelste Fader/
 haffue saldet ned paa sit Ansigt oc giort
 sin Bon til sin Gud oc Fader : Saa-
 dant betenkende Salige Fru Bir-
 gitte Rud Christen Skjels / oc der-
 for aldrig gjorde udi sin velmact sin bon/
 hun jo udi siorsie hdmighed Morgen/
 Middag oc Aftnen salt ned paa sine Kne
 for sin Gud / oc tilbad. Egere her aff de
 store oc folte / som haffue Sundhed oc
 Habred / oc icke essterlade at salde paa
 Kne udi deris Boner / oc icke heller hol-
 de sig hønere end dend HEsse Jesus /
 huilcken salt ned paa sit hellige Ansigt oc
 tilbad sin Himmelste Fader. Thukome
 huer S. Povels advarsel/ saa liudende:

Dan. 6. v. u.

Matth. 26. v. 39

J. Jesu

Philip. 2. v. 10.

Gjesu Kæfnn/ skulle alle deris
 Knæ somere i Himmelnen/ oc paa
 Jordē/ oc under Jorden bøye sig:
 Oc alle Tunger befliende Jesum
 Christū en Herre/ til Gud Faders
 ære. Ingen holde sig for god at falde
 paa Knæ/ naar hand tilbeder sin Gud:
 Thi huo det ikke vil giøre/ hand skal vide/
 at dend Dag en gang skal hemskinne/
 paa huilcken skal fuldkomins det som
 stresuet staar: Oc Kongerne paa
 Jordē/ oc de Øffuerste/ oc de
 Rige/ oc Höfningmend/ oc de
 Veldige oc alle Tienerne oc Fri-
 baarne/ skulde sig udi Hulerne
 oc Klipperne oc udi Biergene:
 Oc sagde til Biergene oc Klip-
 perne: Falder paa os/ oc skuler
 os for hans Ansigt/ som sidder
 paa

Apocal. 6. v. 15.

v. 16.

paa Stolen oc for Lammens
 Brede : Thi hans vredis store
 Dager kommen : Oc huo fand
 bestaa. Saa skulle wi da som de ret-
 te Guds Born / altid lade os finde udi
 Hydmyg Bon ic Paakaldeiske / oc haffue
 Aldelegen udi Hu ic Herte denne Christi
 formaning udi Evangelio: Baager:
 Thi i vidz icke / paa huad stund
 eders Herrestal komme.

Men effterdi da Bon ic Paakal-
 dese er et ret Kjendemercke til Guds
 Born : Ere da alle Boner / de Boner/
 oc huor paa de rette Guds Born kunde
 kjiendis : Det necter Guds Ord udtry-
 ckeligen. Herren siger selfhos Propheten
 Esalam : Om i end udbreder
 eders Hender / Da skuler jeg dog
 mine Dynne for eder : Oc om i
 end meget bede / hører jeg dog e

Matth. 24.

v. 42.

Esa. i. v. 15.

h . der

Jac. 4. v. 3.

Der icke. I bede siger Guds Aaland
 ved S. Jacob / oc faa intet / fordi i
 bede ilde. Huordan skulle da voris
 Bøner være danede oc stickede/ at de kun-
 de være saadanne Bøner / som Gud aff
 sine udvalde Børn udkressuer.

David gissuer os trende Tegn / aff
 huilcke wi skulle kiende de rette Guds
 Børns Bøner.

Det første Tegn/huorniff en retsin-
 dig oc HÆRen behagelig Bon / kand
 kiendis / det andrager David med disse
 Ord: HÆRe Gud Zebaoth/hør
 min Bon. Det skal dend betencke/
 som vil giøre sin Bon til Gud / at dend
 lessuende oc sande GUD er icke en Gud/
 som tilstopper sine Øren for dend som
 ved Bon til hænnem indflyer. Hand er
 icke som Slangen / der tilstoppt sine
 Ørne for Manerens rost. Hand er icke
 som Asguderne/huileder hasue Mund
 oc

Psal. 58. v. 5. 6.

Psal. 115. v. 5.

oc tale icke : haffue Øyen oc see icke : haf-
ue Ørne oc høre icke : haffue Næse oc luc-
te icke : haffue Hænder / oc tage icke : haf-
ue Fodder oc gaa icke / oc tale icke igien-
nem deris Hals. Hand er icke saadan
en Gud / som Baal hand vaar / om huil-
cken Elias saaledis talede Baalitiske
Præste : Raaber høyt : eders
Gud sidder mueligen udi tan-
cker / eller haffuer at stasse / eller
hand er vandret / eller maa
stee hand soffuer / at hand icke
kand Vogne. Det vide alle de/
som retteligen tilbede Gud i Aaland oc
Sandhed / at Gud er sagstærphørende/
at aldrig taler nogen saa sarte / hand jo
det hører. Rører duend aldrig din øæ-
ber / men allene udi dit Hierte taler / saa
hører Gud dog dig. Moles hos det rø-
de Haff / der Pharaoh er bag ved han-
nem med sin Krigshær / oc det røde Haff

Hij , er

v. 6.

v. 7.

1. Reg. 13. v. 27.

LIJGPREDIKEN AF JESU CHRISTUS

Lijgprædiken offuer

60

Exod. 14. v. 15.

1. Sam. 1.
v. 12.

ersor hannem/taler hand med sin Mund ikke et enisie Ord/det nogen lunde høre: ikke dis mindre siger HErren til han nem : **Hut raaber du til mig ?** Anna, Samuels Moder/hende hørde HErren/alligevel at hun talede ålleniste udi sit Hertete / oc med sin Mund ikke fremførde et Ord. Dend da/hvis Bon der skal behage Gud: hand skal vide/ at huor hand er/der kand Gud høre: oc i huor facte hand taler i Hertet/ oc om hand ikke end rører sine Eærer oc Mund/ da er Gud saa starphørig/athand kand høre hannem.

Men det er ikke endda noet/ at dend der skal bede til Gud/hand veed oc troer/ at Guder en Gud der harer huad mand beder : Men mand skal der hos vide/ at dend Gud mand tilbeder / oc haffuer det starphørende Dre / hand er dend HErre Zebaoth. Thi saa taler her udi voris hellige Text David: **HEFFE
GUD**

GUD Zebaoth / hør min Bon.

Huo der vist tilbede Gud i Aland os sand-
hed/ hand skal akid hukomme/ at dend
Gud hand taler til/ hand er GUD
Zebaoth : det er/ en Gud/ som altid
ligger til Mareken/ med sin Krigshær/
oc stedse fører Krig. Hand er en Gud/
som icke bruger sin Krigsmæct imod an-
dre/ end imod dem nem/ som ved Synd
oc Ondskab/ oc ugudelig Leffnet sette sig
op imod hannem. Hand er ikke en Gud/
som de fromme oc Gode med sin Krigs-
hær offuervelder : Men hand bruger
sin Krigsmæct til at/ forsuarde de Gode
oc Gudelige/ oc at heftue sig paade On-
de oc Ugudelige.

Aldrig før du trædet/ at din Bon
er et retsindigt Guds Barns Bon/ med
mindre/ at du haffuer fætter udi Hu oc
Hierte/ at ingen land dig/ forfekte os for-
suareuden Gud allene. Huo der vist gaa
udi sird/ enten imod Mandelige eller Le-

§ iii. • gen.

gemlige fiender / oc hand ické fuldkom-
melingen troer/ at Kampen vil gaa ulycke-
ligen af/ med mindre at den rette Strids-
helt oc HErre/ deng lessuende Gud / er
med hannem / oc strider med hannem :
Hans Bon er Gud en vedersingelighed.
Det viste Moses vel: huilcken derfor sag-
de til deng HErre Zebaoth/ det er /
til deng Gud som er den rette Feldtherre.
HErre / dersom dit Ansicht gaar
ické for os / da før os ické her fra
hen op. Det bekendte vesaas Josva ,
saaledis talende til denne Feldtherre/deng
HErre Zebaoth : Huo est du ?
Hører du os til / eller vore Fien-
der ? Da suoredede hand : Jeg er
en Første offuer HErrens Hær/
nu kom jeg. Da salt Josva
paa sit Ansicht til Jorden/oc hand
bøyede sig/ oc sagde til hannem :
huad

Exod. 33. v. 15.

Josv. 5. v. 13.

v. 14.

huad siger min HErre til sin Ete-
nere ? Det haffuer ocsaa David udi
god act / der hand vil sride imod dend
mectige Kempe Goliath. Hans eniste
trost er denne / at dend HErre Zebaoth
er udi Striden med hammen. Thi saa-
ledis taler hand til Kempen : Dukom
mer til mig med Suerd / Spiud
oc Skold : Men jeg kommer til
digi HErrens Zebaoths Nafn /
som er Israels HErris Gd /
huilcken du haffuer bespottet.

1. Sam. 17.

v. 45.

Gud gissue wi Mennister vilde saa-
dant acte oc erklaende : da sride wi langt
bedre oc lyckeligere imod voris fiender /
Legemlige oc Aandelige / end wi gisre.
Jofva, saa snart hand mercker at hans
Krigsfoldt icke stride med ynstellig frem-
gang imod fienderne / da slutter hand
strar hos sig selff / at dend HErre Zeba-
oth

Jofv. 7. v. 7.

v. 8.

oth intet haffuer været udi Krigen med
hannem. Thi der hans Krigsfolck siri-
der imod deud By Ai, oc der bleffue nog-
le aff hans Krigsfolck nedlagde aff Fien-
den/oc Folckens Herte der udoffuer blef
sorferdet / Da risfuer Ysrae sine Klæ-
der sonder / oc falder ned paa sit Avisit
paa Jorden/ oc siger til HERREN :
Ach HERRE HERRE/hui førde du
dette Folck offuer Jordan / at
giffue os udi Amoriternis Hæn-
der/ oc komme os aff dage ? O
haffde wi bleffuet paa hin side
Jordan ? Ach min HERRE huad
Sal jeg sige/ effterdi at Israel ven-
der ryg for sine Fiender ? Aldrig
gaar det David ilde udi Krigen/ hand jo
giffuer skylden derpaa/ at HERREN som
er dend rette Feldherre / icke haffuer væ-
ret uddragen med Krigsfolcket. Saa
taler

taler hand udi Psalmen : Hui for-
 skuer du os nu HErre/ oc lader
 os bestemmis ? Oc icté drager
 ud med vor Hær ? Du lader os
 fly for voris Fiender/ at de røfue
 os som os hade. Du lader os
 opædis ligesom faar/ oc du bort-
 spredes os iblant Hedningene.
 Du selges dit Folck for intet/ oc
 tager intet dersor. Du giør os
 til stiendsel for vore Naboer/ til
 spaat oc haanhed for dem som
 ere om os. Du giør os til et Ord-
 sprock iblant Hedningene/ oc at
 Folcket røster deris Hoffuet off-
 uer os.

Psal. 44. v. 10.

v. 11.

v. 12.

v. 13.

v. 14.

Oc huo vil undre/ at huor denne
 feldtherre hand strider / der beholder
 hand

Psal. 34. v. 8.

Psal. 91. v. u.

v. 12.

hand altid Marchen. Hand fører saa-
dan en Krigshær / at ingen land dend
imod staa. Englene ere hans Solda-
ter/ som stride under hannem. Staar
der ick eu di Psalmen : **H**Errens En-
gel leyrer sig omkring dem som
hannem frykte / oc hielper dem ud.
Oc udtien anden Psalme : Hand haf-
uer befalet sine Engle om dig / at
de skulle bevare dig paa alle dine
veye. At de skulle bære dig paa
Henderne / at du ickestalt stode
din God paa nogen Stæn. Huor
flitteligen tagedend **H**erre Zebaoth
hans Soldater / de hellige Engel / vare
paa Elizeo, at hannem sal intet ont
tilstlaes : Der Kongens Krigshær aff
Syrien haffde belegret Dothan, at de
vilde fange Propheten Elizæum , oc
Prophetens Etinere siger til hannem :

Abi

Avi min Herre/huad villewinu
giore: Da bad Elizæus oc sagde:
HÆRRE oplad hans Øyen / at
handmaasee. Da oplod HÆR-
ren Drengens Øyen at hand
saa : Oc see / da vaar Bierget
fuld aff gloendes Hestie oc Vog-
ne trint op Elizæum. Huor flitte-
ligen tager denne feldtherris Krigsfolck
vare paa Jerusalem/ der en Engel slaeer
udi Senacheribs leger paa en Nats tjd
hundrede tusinde oc femt oc firesindstue
tusinde Maend ihiel ? huor aarvogne
ere denne Krigsherris Soldater/de hel-
lige Engle/ attage vare paa dend fattige
Lazari Sæel/ oc at bære dend hen/ der
hand dør/ udi Abrahams Skæd? huor
nogetage denne feldtherris Soldater/
de hellige Engle / vare paa S. Peder/
der hand ligget udi Fengsel imellem
Soldaterne bunden med Lænster?

Jij Men

2. Reg. 6.
v. 16.
v. 17.

2. Reg. 19.
v. 35.

Luc. 16. v. 22.

Act. 12. v. 6.7.
seq.

Num. 16. v. 32.

v. 33.

Josv. 10. v. 12.

Exod. 14. v. 21.

22. seq.

Men denne Krigsherre / deng
HErre Zebaoth voris Gud / hand
 bruger icté allene til sin tjenisse Englene
 oc Mennistene : Men endocsa Himmel
 mel oc Jord / Vand oc Hassuet / oc alle
 Creature som tilmonne være / maa lade
 sig bruget til at føre Krig paa denne feldt
 herris vegne. Huor strider Jordens for
 denne Krigsherre / der deng aabner sig
 oc Dathan, Choré oc Abiram nedfareles
 vende under Jordem? Huor tñener Himmel
 len denne feldtherre / der Soel oc Maan
 ne staae stille paa Himmelnen / indtil at
 Josva kunde hefne sig paa HErens
 fiender ? Huor fønner sig Vandet effter
 denne Krigsherre / der det giffuer sig udi
 det røde Hass op til begge sider / oc staar
 saa fast som en Mur / der Israels Born
 ginge der igennem : oc giffuer sig tilba-
 ge igien / saa snart Pharaonis Krigs-
 folck trædet Hassvet ? Huor veed Været
 at underligge sig denne feldtherris Villie?

Saa

Saa lenge Jonas, huilcken dend **H**Er-
re Bebaoth/ vil haffue aff Skibet udi-
Haffvet/ er inden Skibsborde / da bru-
ser Værer/saa at Skibsmendene meente
at Skibet stulde forgaa. Men saa snart
Jonas uden Borde kastis/da staar Haff-
vet stille/ oc lader aff at storme:

on. 1. v. 4.

7. 15.

Men icke allene Himmel oc Jord/
Vær oc Vand/ maa lade sig bruge til den
Herre Bebaoth hans Soldater :
Men oc intet Creatur er saa ringe/ at det
land jo tiene til at Stride imod demmen/
som denne Krigsherre vil Krig paaføre.
See mig/ huorledis denne **H**erre hand
plager dend meetige oc modige Pharao-
nem oc hans Undersætter med Pad-
der/ med Orme/ med Lus/ oc andre saa-
danneringe Bestier :

Exod. 8. v. 5.

17. 23.

Oc paader du landst vide/huilcken
er uendelig meetig Krigsherre. dend
Herre Bebaoth monne vere/da maa
end hans allerhøneste Fiender lade sig

I thi . bru

Exod 12. v. 29.
seq.

Ezech. 9. v. 1.2
3. seq.

Psal. 27. v. 1.

v. 2.

bruge/ at heffne hannem offuer dem hand
vil haffue straffet. Maa icke Diesuelen
selff lade sig bruge/ at dræbe alle Første-
fødde udi Egypten/ oc ikke røre ved no-
gen aff Israels Born? Maa icke Mor-
der Englene dræbe alle i Jerusalem/ Un-
ge oc Gamle/ Tomfruer/ Born oc Quin-
der/ som hafde forternet H'Erren/ oc dog
icke røre ved nogen aff dem nem/ som haff-
de sucket oc jamret sig offuhr ald dend
Bedersingelighed som stede udi Jeru-
salem?

Dette sthal aldsammen betenkis aff
dend/ som vil retteligen / som et G'ds
Barn/ giore sin Ben til dend H'Erre
Zebaoth. Spadantbetender David
der hand siger : H'ERREN er mit
Liis oc min Salighed/ for huem
skulde jeg frykte? H'ERREN er mit
lisuis Krafft/ for huem skulde jeg
grue? Dersor om de Onde/
mine

mine Modstandere oc. Fiender /
ville til mig at øde mitt Kjød / Skul-
le de støde sig oc falde. Naar en
Struds her legger sig end imod
mig / da fryxter mit herte dog icke:
Naar sijd begyndis imod mig /
da forlader jeg mig paa hannem.
Saadant haffuer vgsaa S. Povel haf-
strefuet ud underste Stel oc Herte: Thi
der hand trecker paa denne Veldige
Krigs herre / under huis Jane hand sri-
der / da blissuer hand saamodig oc man-
dig / at hand siger: Et Gud med
os / huol and veere imod os.

Her er nu mit tilberigt fluid oc an-
dact aemurte / at ingen kan sandserde
ligen sige: Herre Gud Zebaoth /
hymnun Son: uden de der adi Oler-
ningens bevisse / at denne Krigs herre / hand
er ikke anden i landet herre de Bestermene

Rom. 8. v 31.

v. 9.

re,

Esa. 6. v. 3.

Jofv. 5. v. 15.

re/ uden dem allene/ Der legger sig effter
 Gudelighed/ Turtighed oc helligt Leff-
 net. Saa sige oc siunge Englene :
**Hellig/hellig/hellig est du HEr-
 re Zebaoth.** Det villede lære/ at huo
 der vil haffue deng **HErre Zebaoth**
 til sin Krigsherre/ hand skal tenketil/ at
 denne Krigsherre er en hellig Herre/ oc vi-
 de/ at ingen tor vente sig af hanem bester-
 melse/ med mindre hand effter hans Ex-
 empel vil legge sig effter Hellighed. Det
 gaff **HErren** tillende / der Jolva hand
 saa denne **HErre Zebaoth/** oc hand
 spørger huo hand er: da effterad hand
 hafdesagt hannem/ at hand er **HErrens**
 Krigshørs første / siger hand strax til
Josvam : Drag dine Sko aff
 dine Føder: Thidend steder hel-
 lig/som du staar paa: Oc **Josva**
 gjorde saa. Skal du haffue gode oc
 gaffn aff deng **HErre Zebaoth** oc
 første

Forste offuer HErrens Hær / da stalt du
 affdrage de skidene oc syndige Sko : du
 stalt der paa Arbejde / at du kand effter
 denne Krigs herres art oc natur / vere hellig
 oc ustraffelig. Saasnart du vender dig
 til Synd oc Ondstab / oc vandrer med de
 skidene Sko paa de syndige Venye : strax
 unddrager deng HErr Zebaoth sig
 dig oc ictke villenger stride for dig. Det be-
 fant Josva ? Thi der Achan forgriber
 sig udi Leyren paa det forbandede Gods /
 oc Israels Børn der udoffuer falder for
 deris fiender / oc Josva ictke ved aarsa-
 gent til saadan usformodelig nederlag paa
 Gods Folk / oc hand ved advorlig Bon
 indflyer til deng HERR Zebaoth /
 da bekommer hand dette Guar : Isra-
 els Børn funde ictke staai mod de-
 ris fiender / men de maa vendte
 Ryggentil dem : thi de ere i ban-
 de. Jeg skal ictke her effter være
. med

Jofu. 7. v. 12.

med eder / Dersom i icke udslette
 dend Vand fra eder. Saa see wi
 da at dend icke kand sandferdeligen sige:
HErre Zebaoth/ hør min Vgn:
 som icke afflegger sine Synder/ oc stiller
 sig aff dend Vand hand er udi. Mand
 maa endeligen tencke der paa/ at dend
HErre Zebaoth er Hellig / dersor
 maa wi oesaa legge os estter Hellighed/
 saa fremt wi ville voris Vgn stal dend
HErre Zebaoth behage.

Dette betenkte dend gode Salige
 Frue/ Fru Birgitte Rud Christen
Skiels saa saare vel udi hendis Liffs
 tjd: hun lessyede Eucteltgen/ oc holt sig
 fra alle grossue Synder : hun bevisste
 udi Gierningten/ at hun haffde lært aff
HErrens Ord hos Propheten Esaiam,
 at Bonerne gielde intet/ naar Henderne
 ere fulde aff Blod. Hun visste vel/ at de
 skulle icke alle gaa ind i Himmerlige/ som
 sige/

Esa. i. v. 15.

sige / HErre / HErre / men de som giore
 Faderens Vilie / som er udi Himmelten.
 Huorsor hunder paa altid udi HErrrens
 sande fruct arbedede / at hendis Vene
 saa vist udi denne dødelig strobelighed
 muligt er / kunde for HErren være u-
 straffelige. Hun der aff igten fant det
 høye mytte oc gaffn / at dend HErre
 Zebaoth altid stridde for hende udi ald
 hendis Modgang / oc fornemmeligen
 udi dend allersidste Dødsens Kamp.
 Thi da stridde dend HErre Zebaoth
 saa troiligen med hende oc udi hendis in-
 derste Hierte / at hun lidet førend hun off-
 uerantvordede Gud sin Aaland udi Hen-
 de / frimodeligen sagde » Jeg er visz
 paa / at huerczen Liff eller Død
 eller nogen ting fand skulle misg
 fra Guds Kierlighed udi Chri-
 sto Jesu vor HErre. Deter rette-
 ligen udi Aaland oc Sandhed atsige med

Rij David:

Matt. 7. v. 21.

Rom. 8. v. 38.

v. 39.

**David : HÆRRE GUD Zebaoth/
hør min Bon.**

Det andet som udkressuis aff dig/
at din Bon/ kand antagis aff Gud/ som
et sandt oc saligt Guds Barns Bon/an-
dragis udi voris Psalmem med disse Ord:

u. 9.

Jacobs Gud/ meref min Bon.
Her haffue wi/ huordan huer skal være
udi Hu oc Hierte/ udi Ord oc Gierning/
Sticket oc daned/ som vil frembære for
GUD de behagelige Boner/ som skulle
være et ret. Kjendemerke til de sande oc
salige Guds Børn. Alle de huis Boner
der skulle besalde. HÆRREN/ skulle være udi
Hu oc Hierte/ udi Ord oc Gierning/ som
Jacob Patriarch hand vaar: Thi
dersfor siges HÆRREN her/ at være
Jacobs Gud.

Gen. 25 u. 27.

Huordan vaar da Jacob?
Ekriften vidner/ at Jacob vaaren from
oc oprictig Mand. Skal Jacobs

Gud

Gud være din Gud/ saa salt du efter
 Jacobs Exempel være oprigtig/ oc ické
 haffue et paa Eunge/ oc et andet ud i Hier-
 te. Saadanen Mand vaar vend Guds
 Mand Job: Thi det er det Vindiszbryd
 hannem aff Guds Aland gtfusis: Der
 vaar en Mand/ som hoede udi
 det Land Øj/ hand vaar heel
 from oc oprigtig. Saasiger David
 udi Psalmen: Salig er den Mand/
 udithuis Aland der er ingen Falst-
 hed: Huordan vaar din JEsus/ udi
 huis Godspordu salt træde? Det lærer
 Skriften/ sigendis: Hand gtorde
 ingen Synd/ Der er oc ické fun-
 den Suig udi hans Mund.
 Saadan Oprigtighed er der funden hos
 denne Salige Frue. Hun ické allenisie
 selff vaar aff Hiertet oprigtig/ oc meente
 det troiligen med alle: Men hun ocsaa

Klij. elste

Psal. 15. v. 1.

v. 2.

v. 3.

elsste aff Hiertet alle Oprichtige / oc icke
kunde lide / at nogen bagtalet sin Nøste :
betenkendis ideligen oc altid hos sig
selff / det som David siger udi Psalmen :
HErre / huo skal boe idin Bolig :
Huo skal huile paa dit hellige
Bierg : Dend som gaar foruden
Smitte / oc gør Retsferdighed / oc
taler Sandhed af Hiertet . Dend
som icke bagvaster med sin Tun-
ge / oc icke gjør sin Nøste Ons / oc
icke stender hannem .

Hersforuden huis du vil / at Ja-
cobs Gud skal være din Gud oc høre
din Bon / da skal du med Jacob være
flittig oc syrig at tåne oc paakalde Gud :
omgaaes udi Hu oc Hierte ideligen med
Gud oc hans hellige Engle / oc de ting
som ere udi Himmelen . Saa staar der
stressuet om Jacob , at der hand reiste fra
Bersa-

Bersaba til Charan/ oc lagde sig der at
soffue : See/dastod der en Stige
paa Jorden / hand naade op til
Himmelten / oc Guds Engle sti-
gede op oc ned der paa. Oc HEr-
ren stod der offuen paa/oc sagde :
Jeg er HErren din Faders Ab-
rahams Gud/oc Israels Gud:
Oc see/ jeg er med dig/ oc jeg vil
bevare dig huortdu far : Jeg vil
icke forlade dig / før jeg haffuer
fuldkommet alt det jeg haffuer
sagt dig. Aldrig før du tencke / at
Jacobs Gud er andres. Gnd/ end de-
ris som ideligen tencke paa Himmelten oc
de Himmelste Eng. Saaledis vidner
S. Povel om sig oc alle Jacobs rette eff-
tersolgere : Vor Omgengelse oc
Borgerstab er udi Himmelten/

Gen. 28. v. 12.

v. 13.

v. 15.

Philip. 3. v. 20.

hue.

hueden wi ocsaa vente frelseren
Jesum Christum vor Herre.

Huor effter denne Salige Velbyrdige frue Fru Birgitte Rud Christen Skjels sig ocsaa haffuer forholde. Christersom hun saa hendis Gode Velbyrdige oc Guds rettige Moder nu Salig hos Gud altid at hafue tanckerne henvent til Himmelten: Saa effter folgede hun her udi troligen sikkere Velbyrdige Morder/ oc anvente meere tiden paa Guds Ords Læsning oc den Himmelste Glædis Betractning / end paa Verden or Verdens Forsengelighed: til hulcken hun aff gandste Hertie haffde Vedersingelighed. Besant saa her paa Jordendend rette forsmag til Himmeriges fuldkomme Glæde/ effter Christiløftet/ saa liudende: Huo mig elster/ hand holder mitte Ord / oc min Fader stal elste hannem/ oc wi skulle

joh. 14. v. 23.

Stukkekomme til hannem/ oc giv
re Bolig hos hannem.

Fremdels/ da vaar Jacob en vind-
stibelig Mand udi deng Besittling/han-
nem vaar tilbetroot. Saa staar der
streffuet/ at Jacob sagde til Laban, som
han tiente : Jeg forsmeckede om
Dagen aff Hæde/ oc om Natten
af Kuld/oc der kom ingen Søffn
udi mine Dyne. Huo haffuer icke
laest/ at HERREN antvorder Menniskene
sine Pund oc Gaffuer/ at de dennem vel
skulde bruge oc till gaffn anvende. Dend
som vel forstaar huis hannem er tilbe-
troet/ til hannem siger HERREN:
Eha du fromme oc fro Suend/
du haffuer været Tro offuer det
lidet/ jeg vil sette dig ofuer meget:
Gack ind i din HERRIS glæde.
Men om dend/ der icke er udi tilbetrode

L

Besitt

Gen. 31. v. 40.

Matth. 25. v. 14.
15. seq.

v. 23.

v. 30.

Bestilling flittig / siger H E R R E N :
 Kaster dend unyktige Guend
 hen ud i det udvoertis Mørkf: der
 skal være Graad oc Endgnis.
 Huo der da vil Sandferdeligen fige :
 Jacobs Gud / mercf paa min
 Bøn : Dend skal med Jacob Pa-
 triarch være udi tilbetrode Kald oc Em-
 bede flittig.

Det betenkste denne Saltige Frue
 saa meget vel. Hun visie/ at det vaar
 hendis fornemmelig Kald oc Embede/
 de denlige BornGud udi hellig EcceLab
 haffde hendis kierste Hoszbonde oc hen-
 de Belsignet med / udi H Errens fruet at
 optucte oc opdrage. Hun foregik sine
 Belbyrdige Born baade med hellig un-
 dervisning oc gudelig Lessnet / haffuen-
 de stedse udi Hukommelse det Guds
 Aand siger ved S. Povet til Forælderne:
 S. Forældre opfoder eders Born
 udi

Eph. 6. v. 4.

Udi suet oc Herrrens formaning.

Oeblant andet er det endoc der aff at er-
acte / huor inderligen hun haffuer hafft
sine Born udi Hu oc Herte/ at der Os-
den vaar hende nu nør/ saae hun endda
aldrig sine Born komme der som hun
laa/ at hun jo liuste Guds Velsignelse oc
Beslermelse offuer dennem. Deter rets-
teligen at hafue Jacobs Gud till sin Gud.
Ehi det samme gjorde Jacob Patriarch:
hand kalde til sig paa sin Døds Gang
sine Born/ oc velsigner dennem.

*Gen. 49. v. 1.2.
seq.*

End ydermere/da vaar Jacob Pa-
triach en standhaftig GVds oc Jesu
Beklendere indtil hand udgaffsin Aand.
Saa siger hand / der harid nulassuer til
at stilles fra denne Verden : **H**Erre/
jeg venter din Salighed. Saale-
dis anstillesig alle/som vil hafue Jacobs
GVd til sin GVd. Huad gjør Job ?
Saa taler hand til **H**Erren sin Gud :
Jeg veed at min Frelsere lessuer/

Gen. 49. v. 18.

Job. 19. v. 25.

Lij   '   oc

KÆNGERAAEES AAESEEN

v. 26.

oc hand skal opvecke mig aff Jordens Støff. Oc jeg skal der effter omgivuis med Denne min Hud / oc jeg skal see Guds i mit Riod.

v. 27.

Dend samme skal jeg see formig/ oc mine Dyne skulle stue hannem / oc ingen fremmed.

Psal. 23. v. 4.

Huad gior David? Om jeg siger hand/ vandrede udi Mørckhedsns Dal / frycter jeg ingen Blycke : Thi du est hos mig HERRNE. Huad gior den gode Simeon? Herre/ siger hand/ nu lader du din Etene- re fare i fred / ligesom du haffuer sagt. Thimine Dyne haffue seet din Frelsning. Huad gior denne gode Salige Frue? Hun holder sig saa ledis / som dead der kiender Jacobs Gud

Gud for sin Gud. Thi der Odden til
trenger/da blifuer hun efter Jacobs Ex-
empel udi stadtig Tro til Jesum bestan-
dig. Thi saaledis slutede dend Salige
frue hendis affleed fra denne Verden :
H Erre Jesuudi din Haand besaler jeg
min Aland : du frelse mig du trofaste
Gud. Huo vil nu nægte/ at denne Salige
frue jo haffuer sandferdeligen oc udi
Aland oc sandhed sagt til sin Gud udi
sine Venne : Jacobs Gud merc
paa min Ben.

Det fredie som David udkressiter
aff dend / hvis Bon skal være et retsin-
diget Guds Barns Bon/giffuis tilkende
udi voris hellige Text med disse Ord :
G Bd vor Sftold giff act paa.
Huo da vil bedesaaledis/som et ret Guds
Barn ber at bede/hand skal holde Gud
for sin Sftold. Huaad morme det væ-
re/at kiente Gud for sin Sftold ? Det
L iij lærer

2. 10.

Psal. 91. v. 1.

v. 2.

v. 3.

v. 4.

v. 5.

v. 6.

lærer os David udi Psalmen dend forstie
 til halffemtesindstuende / sigendis :
Dend som sidder under dend
 høhestis Bestermelse / oc blifuer
 under dend aldmecligtes Skyg-
 ge. Hand siger til HÆRren :
 Min Tillid / oc mit Slot : Min
 Gud paa dend jeg haaber. Thi
 hand frelser mig aff Tegerens
 Snare / oc fra dend stadelige Pe-
 stilense. Hand skal skule dig
 med sine Fedre / oc din Tillid skal
 være under hans Vinger : hans
 Sandhed er Bestermelse oc Stiold.
At du skalt icke forfærdis for
 Nattens gruelse / eller for Pilene
 som flue om Dagen. For Pest-
 lense som kommer snigendis i
 mør.

mørket: for Siugdom som for-
derfuer om Middagen. Der-
som tusinde falder hos din Side/
oc tij tusinde hos din høyre
Haand/da skal det dog ikke ram-
me paa dig. Saaledis kiente dend
tro HErrens Eienere Moses Gud for sin
Skjold/dyr Pharaos med gandste Hær
vaar baghannem/ oc det røde Haff for
hannem/ der hand udi sierste fare siger
til det bessuende Israels folk: Fryc-
ter intet: Staar fast/ oe seer til
huorledis HErren vil frelse eder
i Dag: Thi disse Egypter som i
see i Dag/ dem skulle i aldrig see
meerEvindeltg. HErren skal stri-
de for eder/ oc i skulle være stille.
Saa holder Kong Ezechias HErren for
sin Skjold/ der hand saaledis taler til

Exod. 14. v. 13.

v. 14.

Sne

2. Chron. 32.

v. 7.

v. 8.

Rom. 8. v 35.

sine Undersaatte/halff dode affredsel for
 dend store Krigsmact Senacherib forde
 imod Jerusalem : Værer ved god
 trøst oc frimodige / frycter eder
 ikke/ oc værer ikke mistroøstige for
 Kongen aff Egypten / ey heller
 for ald den haab som er med han-
 nem : Thi med hannem er en
 Røddelig Arm/men HErren vor
 GUD er med os / at hielpe os
 oc føre vor Strid. Saa lærer
 dend gode S. Povel/ huorledis baade
 hand oc alle sande oc salige Guds Born
 skulle giøre GUD til deris Skold /
 der hand siger : Huo vil stille os
 fra Guds Rierlighed? Drøfue-
 se eller Angist/ eller Forfolgelse/
 eller Hunger / eller Nøgenhed /
 eller Farlighed / eller Suerd ?
 Thi

Hi jeg er vis paa / at huerken
 Død eller Liff / huerken Engel
 Eller Forstedomme / icke heller
 mact / huerken det Nerværende
 Eller det Tilkommende; huerken
 Højt eller dybt / or ey noget Crea-
 tur / kand stille os fra Guds Kier-
 lighed / som er i Christo Jesu vor
 HErr.

v. 38.

v. 39

Saaledis ester Davids / S. Povels
 øe andre Helligis Exempel gjorde denne
 Salige Frue / Gud oc dend HErr JE-
 sum til sin Skold. Hi der denne Go-
 de / Gudfrygtige oc Velhyrdige Frue nu
 begynte at forvendis til døden / oc hendis
 liere Søster / Velb. Fru Anne Lycke /
 sagde til hende: Du est jo vis paa /
 at huerken Død eller Liff / eller
 nogen Ting skal stille dig ved
 M Guds

Guds Kierlighed / som er i Christo Jesu vor HErr : Da suarede hun : Der er jeg vis paa.

Saa haffuer da det første Kjendemercke / huor paa de rette Guds Børn skulle kiendis / altid folget denne gode Salige Frue : Thi hun haffuer retteligen paakaldet Dend HErrre Je-haoth / oc bedet til Jacobs Gud / oc giort HERREN sin Gud til sin Skold.

Det andet Kjendemercke / huor ass deng land grandgiffuelten kiendis / som Gud offuer alting ører oc elster : som er / saa inderligen at tracte ester Guds oc Jesu Rige / at mand heller vil være dend For-

Foracteligste udi HErrens
Rige/ end dend Høyeste oc
Upperste udi de Ugudeliges
Bolige.

Vsom vil være et ret Guds Barn/
oc ass Guds self haffue dend Be-
rømmelse/at du erer oc elster hamten of-
uer alle ting/du skal saaledis siedse ten-
cke paa Guds oc Jesu Rige/at du heller
vil være dead foracteligste udi Guds
Hus/ end du vilt være dend Høyeste oc
Alleranseenligste udi de Ugudeliges
Boliger oc Palazer her paa Jorden.
Det andrager David med disse Ord.
See til din Salvedis Rige. Thi
en Dag er bedre i din Forgaard/
end ellers tusinde. Jeg vil heller
vochte Øren udi min Guds
Hus/end lenge Boe udi de Ugu-
deliges Bolige.

v. 10.

v. 11.

Mij . Her

SAE SAE SAE SAE SAE SAE SAE SAE

Her haffue wi at acte oc med tilbor-
lig flid oc Gudelig andact at betencke :
Først / huo denne Salffuede monne
være / om huilken her talis : Dernest /
huad denne Salvedis Rige er : For
det Tredie / huad det monne være / at
Gud vildog see til denne Salvedis
Rige : Oc for det Fierde oc sidste /
huorfor det er bedre / at være dend ringi-
sie oc foracteligsie udi Guds Hus / end
dend heysesie oc actesie udi de Bguideliges
Boliger :.

Først : Bist du visde / huo denne
Salffuede monne være / om huilken
her aff Guds Aand meldis / da lærer os
Gud selff udi hans hellige Ord / at denne
Salffuede er ingen anden / end dend
HErre Jesus Christus : Staar jo saa
udi Psalmen om dend HErre Christo :
Gud din Stad blifuer altid oc
evin :

evindelige : Dit Riges Spir er
et ret Spir. Du elster Retfer-
dighed / oc hader Gudeligt væ-
sen. Dersor haffuer Gud / din
Gud / Salbet dig med glædens
Olie / mere end dine Stalbrødre.
Findis der ikke stressuen udi Evangelio
hos Lucas : Oc de singe Jesu
udi Synagogen til Nazareth
om Sabbaths Dagen Esaiæ
Prophetis Bog : Oc der hand
faste om udi Bogen / fant hand
dend sted / som staar stressuet :
Herrens Alander hos mig / der-
for Salvede hand mig : oc sende
mig at kundgiøre Evangelium
for de Fattige / at helbrede de knu-
sede Hierter : At Prædicke for

Luc. 4. v. 16.

v. 17.

v. 18.

v. 19.

M iii . de

v. 20.

de Fangne/ at de skulle være løse/
oc de Blinde faa Siunen/ oc de
Fangne/ at de skulle være fri oc
ledige : Oc at Prædicke HÆR-
rens behagelige Aar. Oc der
hand lucte Bogen til/ fick hand
Tieneren hende/ oc sette sig : Oc
allis deris Øyen som ware i Sto-
len/ saae der paa hannem. Oc
hand begynte at sige til dem :

v. 21.

Dag er denne Skrifft fuldkom-
men for eders Øyen. Huad sige
Aposilene udi Aposilernis Gierningers
fierde Capitel om denne Salvede :

Aft. 4. v. 25.

HÆRRE / siger de / du haffuer sagt
ved Davids / din Tieneris /
Mund : Huorfor opsetter Hed-
ningene sig/ oc Folckene tage dem
fore/

sore/det som er forgeffuis? Jor-
dens Konger traade til sammen/
oc Førsterne forsamlede sig tilho-
be/imod HErren oc hans Sal-
vede. Sandelige ja/de hafue
forsamlet sig imod dit Hellige
Barn Jesum/huskendu Sal-
vede/Herodes oc Pontius Pi-
latus/med Hedningene oc Isra-
els Folke/at aigre det som din
Haand oc dit Raad hafde før be-
tenckt at skalde Kee. Veler det sant/
at de Verdslige oc Dødelige oc Syndige
Konger kaldis ocsaa' udi Skriften
HErens Salvede. Om Saul si-
ger Samuel, der hand skuer sit Skuds-
maal ind for Folket oc Kong Saul:
HEREN skal være vidne imod
eder oc hans Salvede paa denne
• Dag/

i. Sam. 12; v. 5.

v. 26.

v. 27.

v. 28.

i. Sam. 12; v. 5.

Dag/ at i haffue ingen uret fun-
den hos mig. Siger jo ocsaa David
om Saul, der hans Eienereraadde han-
nem / at hand skulde dræbe Saul , som
hand fantudi Hulen? HErren lade
det være langt fra mig/ at jeg skul-
de det giøre/ oc legge min Haand
paamin Herre Herrens salvede.
Visi er det ocsaa / at alle udvalde Guds
Børn/ de hellige Propheter de Patriar-
cher oc andre HErrens troende Menni-
ster/ kaldis end ocsaa aff Guds Aland udi
Skriften HExrens Salvede.
Staar der jo udi Psalmen : Rører
icke ved mitte Salvede/ oc giø-
rer mine Propheter mitet Ont.
Ere icke disse S. Povels Ord : Alle
løffter ere ja i Christo / oc de ere
Amen udi hannem/ Gud til loff/
for-

1. Sam. 24. v. 7.

Psal. 105. v. 15.

2. Cor. 1. v. 20.

formedelst os. Oc Gud er dend
 som stadfester os med eder i Chri-
 sto : Oc salvede oc beseglede os/
 oc gaff Aanden til pant i vore
 Hierter. Men uanseet baade Prophe-
 ter/Præster/Ronger oc deudvalde Guds
 Born kaldis **H**Errens Salvede:
 Saa er alligevel dend **H**Ebre **J**esus
 paa en synderlig oc seerlig maade oc ma-
 nere **H**ERRENS Salvede. Thi
 Christus er salved til saadan en Pro-
 phet/ som er offuer alle Propheter : eff-
 tersom strefuet staar udi Mose : Jeg
 vil opvecke dennem en Prophe-
 te/ aff deris Brødre/ som du est/
 oc jeg vil legge mine Ord udi
 hans Mund; hand skal sige dem/
 alt det som jeg hunder hannem.
 Oc hu o som icke hører mine Ord/
 N som

v. 21.

v. 22.

Deut. 18. v. 18.

v. 19.

Heb. 5 v. 1.2.3.
& 7. v. 23. 28.

Heb. 9. v. 25.

Heb. 7. v. 27.

Heb. 9. v. 12. 25.

Apoc. 17. v. 14

som hand skal tale i mit Næffni /
da skal jeg udkreffue det aff dend:
Christus er ocsaa salvet til saadan en hys-
persie Præst / som langt offuergaar alle
de andre hyspersie Præster / som haffue
vørret for hamem. Thi alle de andre
hyspersie Præster vaare Syndere / døde-
lige Memister / som gjorde Offer icke all-
eniste for Folket / men endgisaa for sig
selff. Men Christus er saadan en hys-
persie Præst / der er uden Synd / oc der
for haffuer icke hafft fornøden at offre
for sine egen Person / hafuer icke heller off-
ret Gud andet Offer end sig selff / oc der
ved hafuer fundet oc forhuerfvet Men-
niskene en evig Forløsning. Christus er
i lige maade salvet til saadan en Konge /
at hand er Kongernis Konge / oc Herrer-
nis HEFFE. Staar der jo ud! Åaben-
baringen : Lammet er en Herre off-
uer alle Herrer / oc en Konge off-
uer

Gver alle Konger. Siger icke JEsus
 om sig selff? Mig er giffuen ald
 mactudi Himmelnen oc paa Jord-
 den. Er det icke S. Povels Vindis-
 bhyrd om JEsu? Gud hafuer højt
 ophoyet JEsum/ oc giffuet han-
 nem et Raaffn/ som er offuer alle
 Raaffn. Alt JEsu Raaffn/stulle
 alle deris Knæ/ som ere i Him-
 melen oc paa Jordden/ bøye sig.
 Oc alle Tunger stulle befriende/
 at JEsus er en HERRE/ til Gud
 Faders øre. Oc er det icke at undre/
 at JEsus er saaledis salvet til Prophe-
 te/ til Præst oc til Konge/ at hand uende-
 lige maade offuergaar alle andre Pro-
 pheter/ Præster oc Konger. Thi alle an-
 dre Propheter / Præster oc Konger de-
 re saaledis Salvede til deris Embede
 N ij . ved

Math. 28. v. 19.

Philip. 2. v. 9.

v. 10.

v. 11.

v. 12.

Psal. 45. v. 8.

Hebr. 1. v. 9.

Joh. 3. v. 34.

ved dend HelligAland/at de allenchaffue
 bekommet til en vis maade dend Hellig-
 Aland/oc icté haffue haft mere aff Aland-
 sens gaffuer/end deselb til deris Embedis
 forretning behøfuede. Men dend HER-
 re JEsus er saaledis salvet aff Gud/ at
 hand uden maal oc maade haffuer be-
 kommet dend HelligAland/oc dersor haf-
 uer udi uendelige offuerfledighed haft
 Alandsens gaffuer/ saa at hand haffuer
 haft nock/alle andre der assel deris Em-
 bedis forretning oc tilevlig Salighed at
 meddele. Er dette icté Davids Ord udi
 Psalmen: igentagne udi Sendebref:
 uet til de Hebreer : Du elste
 Retserdighed/ oc hadede Bret-
 serdighed : Dersor Salvede dig
 Gud/ din Gud / med glædens
 Olie/ offuer dem som ere delacti-
 ge med dig. Siger icté JEsus selff
 udi Evangelio : GUD giffuer icté

Son

Sønnen Alanden effter maade.

Er ikke denne S. Hansis undervisning?

Aff Christi offuerflødighed haff Job. 1. v. 16.

Ue wi alle taget/naade for naade.

Saa er da denne Salvede/ om huil-
fænher talis/dend HErre JEsus Chri-
stus/som aff dend HelligAlands uendeli-
ge Gaffuer signer oc salver os alle til det
Evige Liff ot Salighed.

Dernest haffue wi nu at andrage/
huad denne Salvedis Rige monne
være/ om huilket David her taler/sigen-
dis: See til din Salvedis Rige.

Ligesaadan som Kongen er/saadan
er oc hans Rige. Kongen er en evig
Konge: Saa er ocsaa hans Kongerige
et evigt Rige. Saa staar der strefuet
hos Propheten Daniel: Gud skal aff
Himmelten oprette et Kongerige/
som aldrig skal ødelegges / oc

N iij . hans

Dan. 2 v. 44

hans Kongerige skal ikke komme til noget andet Folct. Det skal sønderknuse oc ydelegge alle disse Kongeriger / men det skal blifue ved Evindeligen.

Det betegnede dengode Abraham: hand viste at alle Kongeriger vaare for gengelige / oc derfor vendte sit Hertie fra Verden oc alt det i Verden er / oc det henvende til deng Stad / som haffuer deng fæste Grundvold/huis Bygningsmesier Gud er. Kongen er en Alandelig Konge : derfor ere osaa hans Undersaatte Alandelige / oc de middeler ved hvilcke Kongeriget forfremmis oc udbredis / ere i lige maade Alandelige. Aldrig er nog denne Kongis rette Underdane / uden saa er / at hander et Alandeligt Men nisse / oc et myt Creatur udi Christio. Saaledis taler Christus self til dette sit Rigs Undersatte : Sandelig / san-

Heb. ii. v. 10.

sandelig siger jeg eder / uden saa
er/at nogen blifuer født aff Vand
oc Aland/ da kand hand icke kom-
me udi Guds Rige. Ere jo ocsaa
disse S. Povels Ord: Er nogen udi
Christo/ da er hand et nyt Crea-
tur.

Job. 3. v. 5.

2. Cor. 5. v. 17.

Midlerne/ ved huilcke dette Rige
forsuaris oc udbredis) ere oc Aandelige:
Nemlig / det hellige Evangelij Prædi-
cken: Her om taler Christus selff saa-
ledis udi Evangelio af Esata Prophete:
Herrrens Aland er hos mig/ der= Luc. 4. v. 18.
for salvede hand mit: Oc sende
mig at kundgjøre Evangelium
for de Fattige/ at helbrede de knu-
sede Hierter : At Prædiche for
de Fangne/ at de skulle løsis / oc
de Blinde saa Sun/ oc de Sang-
ne/

Es. 61. v. 11.

Job. 18. v. 36.

Rom. 14. v. 17.

ne/ at de skulle være frie oc ledige :
 Oc at Preædiche HÆrrens beha-
 gelige Aar. Saa er da denne Salvedis
 Rige icke saadan et Rige som disse Ver-
 flige Riger ere/ efter Christii Ord udi E-
 vangelio til Pilatum : Mit Rige er
 icke aff denne Verden. Oc det er
 det som S. Povelsiger til sine Romere :
 Guds Rige er icke Mad oc Dri-
 cke/ men Retserdighed oc Fred/
 oc Glæde i den Hellig Aand.

For det Tredie/ haffue wi her at
 betrachte/ huad det monne være/ at Da-
 vid her siger : See til din Salve-
 dis Rige. Det er trosteligt oc glæde-
 ligt at vide/ Huorledis Gud hand
 seer til sin Salvedis Rige. Da
 seer Gud til sin Salvedis Rige/
 dend HÆrris Jesu Rige/ naar hand for
 Jesu

Jesu Christi skyld/ aff blote Naade for-
 lader end oc de grossue Syndere deris
 mangfoldige oc store Offuertrædelsær.
 Saa seer HErren til sin Salve-
 dis Rige / naar dend Geldbundne
 Suend/ som vaar sin Herre de ti tusin-
 de Pund skyldig/ falder ned for hannem
 oc siger : Herre; Haff taalmodig-
 hed med mig / jeg vil betale dig
 det aldsammen : Hand da hører :
 Jeg yncis offuerdig : Jeg giss-
 quer dig løs : Jeg forlader dig ald
 Gelden. Saa seer HErren til
 sin Salvedis Rige/ naar dend for-
 lorne Søn / hand sucker oc siger : Fa-
 der / jeg haffuer Syndet imod
 Himmelnen oc imod dig. Jeg er
 ikke lenger verd/ at jeg skal faldis
 din Søn : Gispr mod mig/ som
 en

Matth. 18. v. 26.

v. 27.

LHC. 15. v. 18.

v. 19.

ÆGREGORIANA

105

Lijgprædiken offuer

- v. 23. en aff dine Daglønere : Dend gode Fader da suarer : Lader os glæde os oc være glade. Thi denne min Søn vaar Død / oc er bleffuen lessuendis igjen : Hand vaar fortapt / oc er funden.
- LUC. 7. v. 38. Naar Maria, dend Synderinde / hun setter sig ned hos Jesu Føder / oc græder saa mange modige Taare / at hun med dennem toer vor Herris Jesu Føder :
- v. 48. Da seer Gud till sin salvedis Rige / naar Maria saar at høre disse glædelige Ord :
- v. 49. Quinde / dine Synder ere dig forladne. Din tro havuer hulpet dig : Gack bort med fred. Naar Rossueren paa Raarsæt siger til Jesum :
- LUC. 23. v. 42. HErre / tenck paamig / naar du kommer i dit Rige : Da seer Gud till sin Salvedis Rige / naar hand igjen saar dette Suar : Sandeltige siger jeg

jeg dig / i Dag skal du være med
 mig i Paradis. Hidet skulle vi vi-
 de/ at ingen erlanger Gyndernis forla-
 delse/ uden allene ved Jesum Christum.
 Saa siger S. Hans deng Døber/ pe-
 gende paa Jesu: See/ det er Guds
 Lam/som bærer Verdens Gynd-
 er. Christus selfsærer det samme udi
 Evangelio efter sin Opstandelse/sigende:
 Saaer det stressuet/ oc saa skulde
 Christus lide/ oc opstaa/ fra de
 døde tredie Dag. Oclade Prædi-
 cke udi sit Nasn/ Bedring oc gynd-
 ernis forladelse i blant alle folck.
 Er dette icke ossaa S. Peders Ord udi
 Apostlernis Gierninger : Jesus er
 dend Steen som er forstyt aff
 Bygningsmendene / hvilken
 der er blefuen til en Hjørnesteen:

O ij . O

Joh. 1. v. 29.

Luc. 24. v. 46.

v. 47.

Akt. 4. v. 11.

v. 12.

Oc der er icke til Saligheden an-
den. Oc der er oc intet andet
Raſſn giffuet Menniskene / end
dette / udi huilcket wi blifue ſalige.
Saa ſeer da Gud til ſin Salve-
dis Rige / naar hand de ſønderknufe
de oc bodferdigie Hierter forlader for
JESu ſtyld Miſgierninge / oc Oſſuer-
trædelſerne udi dybeſte Haſſ borekafier /
oc dennem aldrig vil ihukofime.

Huilcket oſaa denne gode Saligke-
frue ſornam ſant at være / der hendis
meget Gode / Gudſryctige oc fieriſie
Hoffbond / Velbyrdig Christen Skiel /
ſagde til hende: JESu Christi Guds
Søns Blod / renſe dig aff alle di-
ne Synder. Hun da med stor An-
dact ſaae op i Himmelten / oc udi inderſie
Skiel oc Aaland ſant / at GUD ſaaledis
ſaae til hans Salvedis Rige / at
hun

i. Job. i. v. 7.

hun fick udi sit Herte aff GVD dette
suar : Dine Synder ere dig for-
ladne.

Luc. 7. v. 48.

Men acte fremdelis du gode Guds
Barn / at GVD seer icke allene til sin
Salvedis Rige / idet hand for Christi
fortiensses skyld / forlader oc tilgivuer
Synderne : Men din GVD seer
osaa da til sin Salvedis Rige /
naar hand boyer oc beveger for Christi
skyld dit Herte ved sin HelligAland til
Guds Frygt / til gode Gierninger / til
Kierlighed / til Hellighed / oc andre Dy-
der / Gud teckelige oc behagelige. Huad
figer dend Herre Jesus udi Evangelio ?
Vden mit funde i intet gipre.
Huad figer dend gode S. Povel ?
Vi ere icke duelige aff os selff / at
tencke noget / som aff os self / men
at vi ere duelige / det er aff Gud.

Joh. 19. v. 5.

2. Cor. 3. v. 5.

O iii , Huad

1. Pet. 2. v. 24.

Huad siger Apostelen S. Peder : Christus haffuer ladet os et Exempel effter / at vi skulle efftersøge hans Fodspor. Saa tijt da / du tencker / du taler / du gør noget som Gud deligt oc Got er : Da seer Gud til sin Salvedis Rige. Thi det er Gud / som for Christi skyld / opveeker udi dig disse hellige Zancker / gudelige Ord / gode Gierninger.

Det er det som denne gode Salige Frue gaff udi Øden tilkiende. Thi der hendis kleriske Høfbonde formanedede hende / der hand merckte at hun moxen aff Pine oc Øpd / vaar offuervunden / at hun skulde holde hart ved sin Herre oc Gud / oc vide / at hun nu hafde hendis Guds fryct behoff / som hun ald hendis Lifs tijd beslitet sig paa: Suarede dend Salige Frue : Gud forlader mig icke : det veed jeg oc er vis paa.

Det

Det vaar aff Hiertet at tro / Gud at
see til sin Salvedis Rige / i det at
hand / som haffuer begynt det Gode udi
sime / udsorer det til enden : efftersom
stressuet staar : Dend som begynte
dend gode Gierning udi eder /
hand skal oc fuldkomme det ind-
til Jesu Christi Dag.

Philip. 1. v. 6.

Her staar endnu meer tilbage / at wi
retteligen kunde fatte oc forstaa / huad
det er / at Gud seer til sin Salvedis
Rige. Da seer Gud fornemmeligen
til sin Salvedis Rige / naar hand for
Jesu Christi Dods skyld gifuer et Men-
niste saadant et Hierte / at hand intet hel-
ler onster / end at afflegge dette dodelige
Legeme / oc eris udi Himerlge med Gud
oc alle udvalde. Saaledis tencker Gud
paa sin Salvedis Rige / naar hand gior
Job saa glad mit udi aller storsie bedross-
uelse /

Job. 19. v. 25.

v. 26.

Psal. 116. v. 7.

v. 8.

v. 9.

uelse/at hand med frydefuld Hertesun-
ger oc siger : Jeg veed at min Frel-
sere lessuer/ och hand skal her efter
opbecke mig aff Jordens Stoff.
Oc jeg skal omgissius med denne
min Hud / oc jeg skal see Gud i
mit Rigg. Saaledis seer ocsaa Gud
til sin Salvedis Rige/ naar deng Be-
droffuedesaar i Christo mit udi Døden
saadan troest/ at hand saakdis taler til
sin Siel : Min Siel/ vær nu til-
freds igen : Thi HErren gjør
vel imod dig. Thidu rykte min
Siel fra Døden : Mit Ære fra
Graad : Min Fod fra strid. Jeg
vil Vandre for HErren i de less-
uendis Lande, Saa seer HErren
i lige maade tilsin Salvedis Rige/naar
hand optender saadan en Glæde i S.

Povels

Povels Hierste/at hand glædeligen siger:
 Jeg haffuer hyst til at stillies her
 fra / oc at være hos Christum.
 Saa seer HEren oc til Christi / sin
 Salvedis/Rige/naar de Hellige betagis
 med saadan lengsel efter Christum/ at de
 ideligen oc altid raabe : Rom HER-
 re JESU/kom snart. Oc huo vil-
 necke/at Gud jo saet tilsin Salvedis Ri-
 ge/der denne gode Salige Frue ideligen
 oc utallige gange sagde: O JESU lill-
 le/dig aldrig framig stilie. O du
 Guds Lam/som baar Verdens
 synder/forbarne dig ofuer mig.
 O JESU lille kom mig til hielp oc
 krøst. Saadanne Ord fremførde Guds
 Aland ved dend Salige Frues Mund/
 efftersom stresuet staar : Aanden
 traader frem for os/med usigeli-
 ge Succ.

Philip. 1. v. 23.

Apoc. 22.
v. 17. 20.

Rom. 8. v. 26.

P . Nu

v. 12.

Nu kommer wi til det Fierde oc
sidste : Nemlig / huorledis alle
Guds Børn haffue inderlig lyst
oc begtiring at være udi dette
Guds oc Christi Rige / oc ville
heller være de ringiste udi dette
Rige / end de allerhøyeste oc an-
seenligste udi de Gudeliges Bo-
lige oc Palæzer. Det afdrager Da-
vid udi voris hellige Text med disse Ord :
En Dag er bedre idin Forgaard /
end ellers tusinde : Jeg vil heller
vopte Dørren udi min Guds
Hus / end lenge bo udi de Gud-
eliges Bolige. Her haffue wi ret
for Øyen stillet de sande oc saltige Guds
Børns rette art oc eienstab. De som
tencke paa intet Liff effter dette Liff / de
med største flyd der paa arbende / at de
funde

kunde være meget anseet udi Verden.
 Deind billede sig at denne Verdslige Pract
 oc Praal / Høyhed oc Herlighed / altid
 skal blifue ved. De sige : Vi haff
Esa. 28. v. 15.
 ue gjort et forbund med Ødden/
 oc en pact med Helvede. Naar
 der gaar en offuersuemmendis
 Plage / da skal hun icke ramme
 os : Thi wi haffue gjort Løgn
 til vor Tilfluct / oc Hyckleri til
 vor Skul. Huad tenckte de som
 vaare udi den første Verden paa Cynd-
 floden ? de haffde slaget aff Hu oc Sind
 baade Himmerig oc Hellsuede. Ald de-
 Kris idret er henvent till Christi og Log. De
 aade / figer om den nem Christus /
 de drucke : de toget til ekte / oc lode
 sig tage til ekte / intil dend Dag
 Noe gick ind i Arcken : Oc de ac-

Math. 24. v. 38

v. 39.

P ii , fedc

EUC. 12.

v. 19.

v. 20.

v. 21.

tede det icke / indtil Syndfloden
 kom / oc tog dem alle bort. Huad
 tencker dend rige Boudc hos Lucam,
 om Guds oc Christi Rige ? Hand me-
 ner / at hans Gaard oc Gods stal blisse
 ved altid : her paa grunder hand baade
 Dag oc Nat. Hand siger til sin Siel :
Riere Siel / du haffuer et stort
Forraad i mange Aar : haff nu
rolighed / æd / drick / oc voer glad.
 Men huorledis gaar det harmem ?
 Saaledis taler G·B·D til hammen :
Du Daare / i denne Nat stal de
fressue din Siel fra dig : Oc
huemstalde høre til / som du ey
er. Saa gaar det / huo sig sam-
ler Liggendesee / oc er icke riig udi
Gud. Saaledis er David icke sindet :
Verden oc huad i Verden er / acter hand
ringe om : Alle hans Tancker ere hen-
vendte

vendte til H^Eren/ oc til H^Eren^s Hus/
oc til H^Eren^s Salvedis Rige. Saa-
dan hans Altraa oc Hertens alvorlige
Begtierung giffuer David tilltende / udi
begyndelsen paa denne Psalme/ aff huil-
eken vor hellige Text er tagen/ sigendis:
HErre Zebaoth/ huor lyftge ere
dme Boltige : Min Stael lengis
oc begieret inderligen at komme
til H^Eren^s Forgaard : Min
Stael oc mit Liff glæder sig udi
dend lessuende G^Bd. Samme
Sind haffue de alle hafft/ som haffue
varet aff de rette troendis Tall. Seer
til Abraham : aldrig holder hand saa
meget aff Fader oc Moder oc sin Slekt/
at hand jo den nem gierne fortader / at
hand kand komme af det Land/huor der
vaar intet andet end vrang Guds Øry-
ekelse/ oc der henkomme/huor dend sande
Guds Eteniste skulde oprettis oc gaa udi
P iii suang.

Psal. 84. v. 2.

v. 3.

Gen. 12. v 1. z.

seq.

Hebry.u. v.24.

v. 25.

v. 26.

suang. Huad ville wi sige om Mose? Hand begierer icke at være udi dengudelige Kong Pharaonis Hus / oc der actis for Pharaonis Daaters Son / oc holdis udi høj Verdslig Verdighed: hand vil heller være foractelig udi Guds Hus / end være højt actet udi de Ugudeliges Boliger. Thi saa staar der strefuet om Mose: Formedelst Troen vilde Moses icke meere faldis Pharaos Daaters son der hand bleff stor. Oc hand udvalde meget meere at lide umage med Guds Folct / end at haffue Syndsens temelige glæde. Oc hand actede Christi Forsmædelse for større Rigdom / end Egypti Liggendefæ: Thi hand saae til Betalningen. Huor frydesulde ere Christi Discipler der de faldis til dette Guds

Guds oc Christi Rige. De glemme
ald Verden : de forlade alt detudi Ver-
den er. De sige til Christum : Vi
haffue offuergiffuet alting/oc eff-
tersult dig : Huad skulle wi
hafue igien ? Huortil Jesus saerer:
Sandelig siger jeg eder/ at i som
haffue efftersult mitg/i skulle udi
Gienfodelsen/naar Menniskens
Son sat sidde paa sin Herlig-
heds Stoel/ ocsaa sidde paa tolff
Stole/ oc domme Israels. Oc
huo som offuergissuer Hus/eller
Brodre/ eller Søstre/ eller Fa-
der/ eller Moder/ eller Hustru/
eller Børn / eller Agre for mit
Raffns styld/ hand saltage det
hundredfold igien/ oc arffue det
evige Liff. Huad acter S. Povel ald
• Ver,

Mark. 19. v. 29

v. 28.

v. 29.

Philip. 3. v. 7.

v. 1.

Verdens Høghed oc Herlighed / regnet
imod HErrens Salvedis Rige? Den-
ne er Apostolens egen Bekendelse.
Huad som vaar mig vinding /
Det actede jeg for stade / for Christi
stykke. Thi jeg acter det ald-
sammen for stade/mod dend off
uerflodige Christi Jesu min
Herris Bekendelse: For huis
stykke jeg regnede alting for stade/
oc acter det for starn/paa det jeg
kand vinde Christum.

Saadan lyft oc behagelighed haff-
de denne Salige Frue til HErrens Hus/
oc asty till de Vgudeliges Boliger. Hun
laestie jeffnligen denne Psalme/ til et Vin-
dissbyrd/ om hendis lengsel efter Guds
Hus/ oc fornemmeligen efter dend evige
glædis Bolig udi Himmerige. Huil-
cket ocsaa haffuer været aarsagen/huor-
for

for denne Text er udvalgt at forhandlis
offuer denne Salige Velbyrdige frues
Ejg.

Oer det med fliid at acte/ at David
her siger/ at hand heller vil vochte oc
vare Døren udi HErrens For-
gaard/ end være udi de prectige
Boliger/ som de Wgudelige eye
oc her paa Jorden besidde. Læ-
rer her/ huor ulige sindet / de Gode oc
de Wgudelige moe være. Dend Gud-
sfructige/ som holder sig til HErren/ oer
udi HErrens Salvedis Rige/ hand la-
der sig benøye / at hand maa være
udi Herrens Forgaard/ oc vochte
Døren udi hans Guds Hus.
Giffuer act paa de troendis Fader Ab-
raham, huor ydmyngelegen hand veed at
dømme om sig self/ uanseeat hand vaar
udi stor act oer hos HErren. Saas-
ledis taler hand om sig selff udi Skabel-
sens

Gen. 18. v. 27.

sens Bog : Ach see / Jeg haffuer
 dristet mig til at tale med HEr-
 ren / alligevel at jeg er Jord oc
 Aske. Huor vel lader Jacob Patri-
 arch sig der med noye/ at hand maa voc-
 te Doren ndi HErrens Hus. Denne
 er hans egen beklaendelse om Guds store
 Godhed oc sin Ringhed : HErre
 min Faders Abrahams Gud /
 oc min Faders Isaacs GUD :
 Du som haffuer sagt til mig/ jeg
 vil giøre vel mod dig. Jeg er
 ringet til ald dend Myffundhed oc
 Trostlab/ som du haffuer giort
 din Etenere. Hvorad siger S. Povel/
 dend fornemme Etenere udt HErrens
 Hus/ om sigself: Disse ere hans egne
 Ord : Det er visselige sant / oc et
 Myrtverdigt Ord; / at JEsus
 Chri-

1. Tim. 1. v. 15.

Christus er kommen til Verden/
at giøre Syndere Salige/iblant
huilke jeg er dend störste. Huad
gior de Hellige udi Alabenbaringen?
Saa staar der strefuet om dennem.
Der Øyrene gafue hannem príjß/
ære oc tacf/som sad paa Stolen/
dend som leffuer fra Evighed oc
til Evighed. Da fulde de fire oc
tiuffue Eldste ned for hannem/
som sad paa Stolen/ oc tilbade
dend som leffuer fra Evighed oc
til Evighed. Oc de faste deris
Kroner for Stolen/ oc sagde:
Duest verdig til at tage Príjß oc
Ere oc Krafft: Thi du stabte
alle ting/ oc formedelst din Vilie
haffue de deris værelse oc ere

O. ii   stab.

Apoc. 4 v. 9.

v. 10.

v. 11.

Matth. 18. v. 1.

v. 3.

v. 4.

labte. Huo sig saaledis for Gud oc
 Jesu Christio ydmyger/hand med Da-
 vid retteligen lader sig der med benoye/
 at hand maa vochte Øren udi
HErrens Hus. Huer dersor hol-
 de sig effter Christii Regel udi Evange-
 lio/ saa liudende til Disciplene/ der de
 spurde Jesum/ huo der vaar den største
 i himmeriges Rige: Sandelige fi-
 ger jeg eder/ sagde Christus/ u-
 den saa er/ at i bliffire omvendte/
 oc vorde som Børn/ da komme i
 ikke udi himmeriges Rige. Huo
 som sig selffornedrer/ som dette
 Barn/hand er den største i Him-
 meriges Rige.

Men lige saa ydmyge som de rette
 Guds Børn ere: Saa offuermodi-
 ge ere Verdens Børn. De kunde al-
 drig faa saa meget aff Verdens Ere/ de
 ville

ville jo haffue meere : De blissue aldrig
 saa høyt ophøyede udi Verden / de ville
 jo høgere opklyffue. Huad siger David
 om saadanne Mennisker udi Psalmen ?
 De Wgudelige / siger hand / De-
 ris Traazen skal være en faaste-
 lig ting / oc deris Fortrædelighed
 skal kaldis velgiort. Deris Per-
 son besuer sig op somen fed Bug:
 de giore, huad de ictun tencke.
 De forringe alting / oc tale ilde
 der om / oc tale oc bespaatte paa
 det høreste. De sette deris Mund
 mod Himmelten / oc deris Tun-
 ge farer frem paa Jorden. Thi
 vender det menige Folck sig til
 dem / oc løbe til dem ved haabel
 som Vand. Oc sige : Huad
 skulde Gud spørre esster dem ?

D iii . huad

Psal. 73. v. 6.

v. 8.

v. 9.

v. 10.

v. 11.

Esther. c. 3. v. 1.
seq.

2. Sam. 15. & 16.
& 17. & 18.

A.M. 12. u. 21.

huad stulle den høreste actedem? Seer mig til Aman : det vaarhannem ické nock / at hans Stoel ass Kong Af svero vaar ophøjet offuer alle Førster som vaare hos hannem : hand vil endelig at Mardocheus skal bøye Knæ for hannem med mindre hand paa dethøye Erge vil ophengis. Det er ické Absolon nock / at hand er en Konge Son : hand vil endeligen haffue hans Fader David for jaget oc dræbet / at hand kond self blifue Konge. Herodes vil ické der med lade sig bønhe / at hand er en Konge : Men der hand setter sig paa Domstolen / udi hans skinnende Klæder / vil hand holdis for en Gud.

Saadan opblesti Offuermod / som findis hos de Verdslige oc Veldige / som ere fremmede fra Gud oc hans Rige / beskiender David at haffue været / oc endnu at være langt fra sig. Hand siger / at hand heller vil være en Dag udi Guds

Guds Hus/ end tusinde Dage
Udi saadanne opblæste Menni-
sters Palazer: hand bætender/
at hand heller vil vere en Dør-
voctere udi sin Guds Hus / end
vere højt actet oc øret i blant de
Mguadelige Verden. Oc huo vil
icke samlycke med David, at det er be-
dre / at haere udi Guds Hus en
Dag/ end at være udi de Mgu-
adeliges Boltige udi tusinde ?
Eti huo der kommer udi Guds Hus/
dend Christen Kirke oc Menighed/ oc
blifure der allene en fortid/dog at hand
udi dendi saligen ender sic Liff oc Leffnet:
hand er evindeligen Salig. Siger icke
Herren udi Evangelio til dend/ som en
fort tisid allene haffde udi Blinggaarden
Arbeydet: Jeg vil gissue dend sid-
ste

M. iuth 20. v. 14.

ste lige som dengd første. Gissuer
 act paa Røffueren paa Korset : hand
 vaar neppeligen et Øyeblick udi HEr-
 rens Hus/ end sige en heel Dag : icke dis
 mindre / der hand siger til JEsum paa
 Korset : HErre/ tenck paa mig /
 naar du kommer i dit Rige :
 Da faar hand aff dengd H E R R E
 JEsu dette gode oc glædelige Suar :
 Sandelige siger jeg dig / i Dag
 skal du være med mig i Paradis.
 Men om du end kunde blifue tusinde
 Dage/ oc end lenger her paa Jordnen/ udi
 de Wgudeliges prectige Bolige : huad
 kunde det dog gaffne dig ? huad vil dog
 enden oc udgangen blifue ? huad siger
 David udi Psalmen / der hand haffuer
 først vjtløftigeu bestressuet de Wgudeli-
 ges høye anseelse udi Verden ? Saale-
 dis flutter hand: Du setter dem om-
 sider paa det slebrede / oc støder
 dem

Psal. 73. v. 18.

dem ned i Grunden. De blifue
snart til intet : de undergaae / oc
faa en ende med forferdelse. Eige-
som en Drøm / naar en opvog-
ner : Saa gjør du deris Billeder
for artelig udi Staden. Betender
hnad Guds Aand taler udi Blysdom-
mens Bog / brugende disse Ord :
Paa Dommens Dag skal deng
Retferdige staa med stor Frimo-
dighed imod dem / som hannem
fortrengde / oc bortkastie hans
Arbeyd. Naar de see da saa-
dant / da skulle de gruselige forfer-
dis / for saadan Salighed / som
de icke haffde forseet sig til : De
skulle tale til huer andremed An-
ger / oc sucke aff Alandens Angst /

R . oc

v. 19.

v. 20.

Sap. 5. v. 1.

v. 2.

v. 3.

v. t.

oc sige. Dette er dend som wi
haffde tilforn for Spaat / oc for
ethaanligt vidunder. Vi Daa-
rer hulde hans Lefnet for Galen-
stab / oc hans endeligt / at være
stammeligt. Huorledis er hand
nu regnet i blant Guds Børn / oc
hans Arff er i blant de Hellige.
Ochuo veed icke / huor lidet det gaffnedes
dend Rige udi Evangelio hos Lucam ,
at hand udi aet oc cere haffde sit Liff oc
Lefnet freindraget for Verden / oc lenge
boet ved Pract oc Praal udi de Ugude-
liges Boltige / der hand opvognede udi
Helfsuede / oculi Helfsuedis ulidelige Pi-
ne maatte ynkeligen raabe oc sorgeligen
sige : Fader Abraham / forbar-
me dig offuer mig / oc send Lazarum /
at hand dypper det yderste
aff sin finger udi Vand / oc led-

Luc. 16. v. 24.

fser

ster min Tunge : Thi jeg pinis
suarligen i denne Rue. Saa maa
vi da alle udi Sandhed beklende med
David, at det er bedre at ho en Dag
udi HErrens Hus/ end at være
udi Tusinde udi de Wgudeliges
Bolige.

Saadant haffuer denne Salige
Frue aff Barndom Gudeligen betenckt/
oc estter herdis Salige/ Velbyrdige/ oc
meget Gudsryctige Moders Exempel/
ideligen holt sig till Guds Hus/ oc udi
Gierningen stedse bevisset/ at hun heller
vilde være en Dag udi Guds
Hus/ end Tusinde udi de Wgu-
deliges Bolige : Oc derfor der ald
Verden hende seylede/ sick hundet sam-
me Suar udi Sicel oc Aland/ som Maria
gjorde/ der lod ald Verdstig Gierning
fare/ oc med glædelig Andact gaf act paa
R ii . dend

LUG. 10. v. 42.

dend HErre JEsu / hørendis aff Guds
 Aand udi inderste Hierte disse trøstelige
 Ord : Et er fornøden : Du ud-
 valde dend gode Part / som icke
 skal tagis frå dig.

Det tredie Kjendemerke / huor
 paa mand skal de rette Guds
 Børn ufeilbarligen fiende :
 somer / at holde Gud for sin
 Goet oc Skold.

Eter icke nock / at du kand være it
 sant oc saligt Guds Barn / at du
 es i delig udi Bon oc Paakalde / oc at
 du hassuer inderlig attraa til HErrens
 Hus / oc Hiertelig vederstingelighed til de
 Wgudeliges Bolige : Men her udkres-
 uis ocsaa / at du holder Gud for dit Liuß
 oc for din bestermelse. Der om taler
 saaledis David udi voris hellige Text.

Gud

v. 18.

Gud-Herren er SoelocStiold.

Alt her du Guds Barn / huorledis de
retsindige Guds Born ere findede.
Euende tingister soge de hos Herren/
som er Opliufning oc bestermelse-
Opliufning / som Guds Born soge
hos Herren/ andragis med disse Ord.

GVD HERREN er Soel.

Audrig gior et Guds Barn noget/ hand
jo falder paa sit Ansigt for Herren/ oc
beder GVD / at hand vil være hans
Soel/ oc udi hans Giernings forret-
ning ved sit Liufz led sage hannem. Huad
giorer Herren / vend rette Soel/ ved
Israels Born ? Saq staar der stref-
net udi Mose Bog : Oc HERREN

Exod. 10. v. 21.

sagde til Mosen : Reck din
Haand op imod himmelen / at
det blifuer saa mørkt / i alt 2E-
gypti Land / at mand fand sole

Xiii . paa

v. 22.

paa Mørket. Oc Mose oprac-te sin Haand mod Himmel-en/ da bleff der et suar mørck / i tre Dage offuer ald 2 Egypti Land/ at ingen saa dend anden/ oc ey heller stod op aff dend sted hand vaar paa/ i tre Dage. Men det vaar liust hos alle Israels Børn som de bode. Aeter her/ huorledis der er mørck oc molm/ huor Gud icke er: oc at der er Soel oc det klare Liusz/ huor Gud er. Der er ingen raad/ der er ingen anflag/ der er ingen fremgang/ huor dend rette Soel/ dend leffuende GUD icke opfliuser for Nemistene. Huo haffuer icke læst/ huorledis der 2 Egypterne med deris Krigsmact fulde effter Israels Børn hos det røde Haff/ dennem at dræ-be oc døde : at H'Erren holt sig da bag Israels Børn/ som en Skytette/ saa at 2 Egyp-

Exod 14. v. 19.

y. 29.

Ægypternis Hær icke kunde see at for-
folge dennem : Men denne Skysiotte/
som vaar mørck for Ægypterne / dend
liuste om Natten for Israels Bon. Det
er det David saa høyligen berømmer udi
sin Psalme / sigende : **H**Erren gior-
de underlige Gierninger udi Æ-
gypten for voris Fædre / paa Zo-
wans Marck. Hand adskilde
Haffuet / oc lod dem gaa der i-
genuem med forre Fodder / oc
stickedede Vandet ligesom en Mur.
Hand lidde dem om Dagen ved
en Sky / oc om Natten ved en
flar Ild Huo der vandrer efter den-
ne Soels Liush / hand vandrer tryggelij-
gen. Huor modig oc mandig er David
udi ald fare / naar denne Soel vil liusse
for hannem. Disse ere hans Ord udi
Psalmen : **H**Erren er mit Lius oc

Psal. 78. v. 12.

v. 13.

v. 14.

Psal. 27. v. 1.

• min

min Salighed / for huem skulde
 jeg frykte : HErren er mit lisius
 Krafft / for huem skulde jeg grue.
 Dersor om de Onde / mine Mod-
 standere / oc Fiender / ville til mig
 at øde mit Kjød / skulle de støde
 sig oc falde. Huad monne dette være
 for en Soel / oc for et Liuß / som David
 saa høyeligen stoler paa : Det larer icke
 allene David selff / der hanे melder / at
 HErren er hans Liuß : Men det fortol-
 cker ocsaa Christus ud i Evangelio / sigen-
 dis : Jeg er Verdens Liuß : huo
 som mig efftersølger / hand skal
 icke vandre i Mørcke / men hand
 skal haßue Liffssens Liuß. Dette
 Liuß / denne Soel / liuser icke allene for
 dig dend siund du land med de udbortis
 synne see paa den Soel / som er aff Gud
 sat paa Himmelens Firmament : Men
 naar

Joh. 8. v. 12.

Naar dine Øyne nu brosie / saa at du icke
 mere kand see denne Verdens Solis Liuss:
 see / da skal denne Soel / saaledis stinne
 for dig / at du skal see ind igennem alle
 Himle / ocklarligen bestue Guds øere / oc
 Solen selff / deng HErre JEsus Christus.
 Seer mig til deng hellige Stephan / huorledis denne Soel liuser for
 hamnen / der hand nu ickelenger funde
 see paa Verdens Soel med sine Øyne:
 Thi der de yu Stenede hannem / siger
 hand : See / jeg seer Himmelens
 Laaben / oc Menniskens Søn staa
 hos GUDS høyre Haand.
 Aldrig glæder Bechteren sig saa meget
 ved Solens opgang : aldrig haffuer
 deng / som lenge haffuersidt udi mørcke
 Fangetaarn / saa stor fryd til Solens
 Liuss at see : at et Guds Barn jo meere
 glæder sig ved den Kæserdigheds Soel
 deng HErre JEsus : oc aldrig finder
 deng forkolnede Krop / saa stor vederque-

A.M. 7. v. 56.

S. gelse

Apoc. 12. 2. u.

gelse aff dend vederqnegende Solens glanz oc varme : at det Gode oc Guds frystige Herte finder jo storre vederque gelse udi sin HErre JEsu Christo / Verdens Soelocius. Deter det som Guds Aland lærer udi Aabenbaringen / saaledis talendes : Oc der aabenbare dis et stort tegn i Himmelen : En Kvinde bekledt med Solen / oc Maaneden under hendis Fodder / oc paa hendis Hoffuet en Krune aff tolff Stierner. Huer gifue her act paa / huorledis dend Christien Kirke oc huer Guds Barn udi HERRENS Megnighed klaedis med dend retferdigheds Soel / dend HErre JEsu Christio. Aldrig stinner Solen saa klar paa Himmelens Firmament / at et Guds Barn / som haffuer isort sig dend HErre JEsum ved en siadig Tro / hand so stiner langt klarere for Guds Dyn. Saa hont

hent slutter et Guds Barn denne Ret-
ferdigheds Soel/ dend HErre JEsum/
at hand aldelts intet acter om dend for-
anderlig Maaned: alk det som paa Jor-
den findis/ oc foranderlighed undergiff-
uet er/ det traader et Guds Barn under
Foder/ oc acter det allene for starn oc sta-
de/ at regne imod dend HErre JEsum
Chrissium. Et Guds Barn glæder sig
meere ved ørens Krone/ som hand len-
ges effter/ end Reyser oc Konger fryder
sig ved Verdsrig Kruner. De tolf glim-
rindende Stjerner / de tolff Aposternis
hellige Lærdom/ er et Guds Barn lierere
end ald Verdens Guld.

Saa er da dette et sant Guds
Barns rette Riedemerke/ at haud hol-
der dend HErre JEsum for sin Soel:
lader hannem udi ald sin Gierning liuse
for sig: setter Maaneden/ oc ald det i
Verden er/ til side oc traader det under
Foder : udi Liff oc Død følger JEsum
effter/ som det rette Verdens Lufz ; oc

Sij aller-

Act. 9. v. 12.

allermest festet Troens Dynne paa denne
Soel/ paa dette Liuf/ naar dette Verd-
sens Liuf icke lenger kand sees.

Det giorde oesaa dend gode Salige
Fru Birgitte Rud / Christen
Skjels / icke allene i Liff oc Velsiand/
men allermest udi Dødsens sidste Kamp.
Thider Skjelen laffuede nu til at udgaa
aff det dødeltge Legemie/ da henvente hun
fra ald Verden oc det i Verden vaar sine
Dynne oc sit Sind/ oc henvente sit Hter-
te till Retserdigheds Soel Jesum alle-
ne: Denogle gang emi Dødens sagde:
Jesu Forbarme dig offuer mig:
Jesu lille ingen skal mig fra dig
skillte. Huor klarstigen haffuer denne
Retserdigheds Soel skinnet for hende t
Døden/ oc icke opholdet at liuse førend
hun er kommen ind t Himmeriges R-
ge / huor dend Retserdigheds Soel sees
skinbarstigen / efftersom skressuet staar:

Der

Der skal ingen Rat være / oc ey
gioris Linss behoff / eller Solens
skin : Thi Gud HERREN skal op-
luise dem / oc de skulle regnere fra
Evighed oc til Evighed.

Men et Guds Barn holder icke alle-
te Gud for sin Soel / men Gud er oc
saa hans Skold. Det lærer David
sigendis: Gud er Soel oc Skold.
Huad mohne det være / at de Gode oc
Gudsfrætige / oc aff Hierket Gud elstende
Menister / holde GVD for deris
Skold : Det vide wi / at der til brug-
tis udi forдумme Dage Skoldene /
at naar mand vaar udi Krig / da optog
mand Pilene / som ellers haffde saaret Le-
gomed / udi Skoldene / oc dermed Kropp-
pen fra Saar oc Skade versede / saa at
de Pile / som aff stienden vaare Kroppen
mente / komme at side udi Skolden / som

S III , hol

v. 12.

holtis imellem Pilen oc imellem Lego-
 med. Hwo kand icke her aff acte/ huad
 tillid de rette troende Nenner haffue
 til Gud ? De ere forsikrede/ at forend
 den nem skulde noget tilkomme/ den nem
 paa Skel oc Salighed stadeligt/ da skul-
 de Pilene/ om manligt vaar/ for udi Gud
 selff jesu/ oc ham nem Saare oc Skade.
 Huad siger Moses til Israels Folck :
 Salig er Israel/ hwo er din liige ?
 O Folck/ at du frelsis ved HER-
 ren/ som er din hielpis Skold/ oc
 din severs Suerd : Det skal sen-
 le dine fiender. Huad siger HER-
 ren til Abraham : Fryct dig icke
 Abram : Thi jeg er din Skold
 oc din meget store Løn. Huad
 moné Davids onste vere udi psalmerne
 HERRE/ siger David / du est
 Skolden for mig / oc deng som
 setter

Deut. 33. v. 29.

Gen. 15. v. 1.

Psal. 3. v. 4.

setter min øre / oc vend der opret-
 ter mit Hoffuet. HErren er min
 styrke oc min Skold: Mit Hier-
 te haaber paahannem / oc jeg er
 hulpen. Vor Siel vocter paa
 HErren / hand er vor Hielp oc
 Skold. Huorledis loffuer HErren
 Propheten Jeremie / at hand vil være
 hans Skold : Jeg vil / siger HEr-
 ren til Propheten / gløre dig i Dag til
 en fast Stad / til en YernStøtte /
 til en Raaber Mur osuer alt Lan-
 det / imod Juda Konger / imod
 hendis Førster / imod hendis
 Præster / imod Folket i Landet.
 At / om de end stride imod dig / da
 skulle de dog ikke vinde Sejer os-
 uer dig : Et jeg er hos dig / siger
 HErren / at jeg vil frelse dig; Oc

Psal. 28. v. 7.

Psal. 33. v. 20.

Jerem. 1. v. 18.

v. 19.

KRISTENES SANTESkrift

144

Lijgprædiken offuer

De er det paa højesie at undre sig
offuer/ at HÆRREN er saaledis sine Born
en Skold/ at huo der angriber dennem/
eller rører ved dennem/hand angriber oc
offuersfader Gud self. Siger icke Mo-
los om Guds synderlig Varetect offuer
Israels Folck? HÆRREN bevaredet
Israel som sin Øysteens. Er
det icke Davids begiering? HÆRRE /
bevar mig som en Øysteens udi
Øyet; beskierme mig under dine
Bingers skygge: For de Ugu-
deligesom mig forstyrre: for mi-
ne Fiender / som staa effter min
Siel trint omkring. Gissuer oc
gior icke HÆRREN sine troende Born
dette mechtige Løfste hos Propheten?
Huo som eder rører / hand rører
min Øysteens. Taler icke deng HÆR-
RE JESUS saaledis til S. Povelder hand
end.

Deut. 33. v. 10.

Psal. 17. v. 8.

v. 9.

Zachar. 2. v. 8.

Endnu forfølgede Guds Menighed :
Saul / Saul / hui forfølger du
 mig ? Ocder S. Povels sagde : **H**Er-
 re/huo est du : Da suarede **H**Erren :
Jeg er Jesus/som du forfølger.
 Det skal blifue dig hart / at traa-
 de imod Braadden.

Act. 9. v. 4.

v. 5.

Dette aldsammen ihukom denne
 gode Salige Frue udi dend sidste Død-
 sens Kamp. Thi der hun bleff tilspurt/
 om hun fuldkommeligen or siadeligen
 trode/at ingen ting kunde stille hende fra
 Guds Kierlighed udi Christo Jesu :
 Da suarede hun : Ja det troer jeg
 viesseligen. Det vaar retteligen at
 holde Gud for sin Skjold / oc sige med
 dend gode David : **H**Erren er min
Soel oc min Skjold : oc med dend
Hellige Apostel Paulo : Er Gud med
 os / huo kan da være imod os :

Rom. 8. v. 31.

E • huil

v. 32.

huilcken som icke sparede sin egen
 Søn / men gaff hannem hen for
 os alle ; hui sulde hand icke giff-
 ue os ocsaa altting med hannem.

Det fierde Kiendemercke huor
 aff de sande Guds Børn
 kunde egentligen kiendis ;
 som er / at Gud gissuer dem
 Raade oc øre : oc lader den-
 nem intet Gotfattis.

v. 12.

Et fierde Kiendemercke paa
 Guds sande oc salige Børn / an-
 dragis udi vortis hellige Text med disse
 Ord : **H**Erren gissuer Raade oc
 øre. **D**et vide wi / at deng onde Ver-
 den icke maal hiede Gode oc Gudsnycti-
 ge / oc der paa allene arbeyder / huorledis
 de oprictige kunde bringes udi Skam /
 Skade.

Skade oc Vanere. Det lærde Christus sine Disciple/ saaledis talende til dem nem: Dersom Verden hader eder/ da skulle i vide at hun hadde mig førend eder. Vaare i aff Verden/ daelste Verden det hende tilhørde: Men effterdi i ere icke aff Verden/ men jeg udvalder eder aff Verden/ derfor hader Verden eder. Tænker paa mit Ord/ at jeg sagde eder: Sunden er icke større end hans Herre. Forsukede mig/ da skulle de oc forfölge eder. Hvor aff helig er dend tro HERREns Eienere Moles ud af Pharaonis Øyen: Hand siger til ham: Gack fram mig/ oc vochte dig/ at du kommer icke mere for mine Øyen: Thi paa huad Dag du

Til kom

Joh. 15. v. 18.

v. 19.

v. 20.

Exod. 10. v. 28.

kommer for mine Øyne / da skalt
 du dø. Huor ilde lustende er Elias
 Prophete for Achab oc Jezabel? Siger
 icke Achab til hannem : Est du icke
 dend som forstyrrer Israel?
 Truer icke Jezabel hannem / at inden Af-
 ten vil hun lade hannem hugge udi sin
 cker? Huor flitteligen arbejde Juda
 Førster / at de kunde føre Jeremiam udi
 ugunst hos Kongen / oc bringe hannem
 om Lisuet. Saaledis tale dt til Kongen:
 Lad dog ihæssla denne Mand :
 Thi hand mistrøster Krigsfol-
 cket oc all Folket: hand siger icke
 det / som tien til dette Folkes
 fred / men det som tien til Blycke.
 Huor tredsteligen offuerlegge Darij for-
 ster anslag imod Propheten Danielem?
 Saa siger skriften: Der de kunde
 ingen Sag eller ond Gierning
 finde

3. Reg. 18. v. 17.

3. Reg. 19. v. 2.

Jerem 38. v. 4.

Dan. 6. v. 4. 5.

seq.

finde hos hanem / thi hand vaar
 trofast / saa mand funde ingen
 skyld finde med hannem / da be-
 giere de / at ingen uditredive Da-
 ge maatte bede noget aff nogen
 GUD eller Menniske / uden aff
 Konge allene / med mindre hand
 vilde fastis i Kulen til Løffuerne.
 Men der Daniel blifuer ved huer Dag
 tregange at salde paa sine Knæ oc tilbe-
 de Gud / da udtyder Førsterne dette til
 Kongens foract / oc bringedet saa vist / at
 hand fastis udi Kulen til Løffuerne. Jo-
 seph, Jacob Patriarchs Søn / fordi
 hand icke vil udi kam de skendsel samty-
 cke med dend ublue Potiphars Hustru /
 derfor maa hand ved salst beretning fa-
 stis udi Fangetaarnet. Dend hellige
 S. Hans Baptisi / huor vederstygelig
 er hand for Herodiadis Øyen ? Hun
 kand icke faa rast eller ro / førend hun
 i sij faar

Gen 39. v. 7. 8.
seq.

Math. 14. v. 6.
7. seq.

saar S. Hans Halszhuggen/ oc hans
 Hofuet paa faddet frembaaret. Saale-
 dis arbejder Verden oc de arrige oc for-
 tredelige Verdens Born paa/ at føre de
 Gode oc Gudelige udi Skam oc Skend-
 sel/ Wnaade oc Wgunst. Men huad
 gior her imod HÆRREN? HÆRREN
 siger David, giffuer Naade oc cere.
 Naar de onde Mennister tencke aller-
 mest / huorledis de kunde føre Guds
 Born udi Spaat oc Vancere/ da kom-
 mer HÆRREN/ oc alle de Wgudeliges sne-
 dige Anflag saaledis omvender oc un-
 derlig forandrer / at alt det som vaar
 giort til de Gudsfruetiges undergang oc
 spot/ det kommer dennem til storste Bel-
 stand oc 2Ere. Huorledis udforis Jo-
 seph fra Vancere oc fengsels Euang til
 Høyhed oc 2Ere? Bruger icke HÆRREN
 hans Fornedring til at føre hannem til
 storste Verdighed oc Anseelse? Saa ta-
 ler Pharaos, Kongen aff 2Egypten til
 han,

hanne: See/ jeg haffuer set dig
 offuer ald 2Egypti Land. Oc
 hand tog sin Ring af sin Haand/
 oc sette den paa Josephs Haand/
 Oc kledde hanne midt huit Silke/
 oc hengde en Guldskede om hans
 Hals. Oc lod hanne age paa
 sin Dogn / oc lod udraabe for
 hanne; Hand er Landsens
 Fader / oc sette hanne offuer
 gandske 2Egypti Land. Ald saa-
 dan Raade / ald saadan Ere / til
 skrifuer Joseph ingen anden end Gud/
 oc tenekte at Gud vaar denid / som
 gaff Raade oc Ere. Hans før-
 ste Son faldede hand Manas-
 ses: Thi sagde hand / Gud
 haffuer ladet mig forglemme ald

Gen. 41. v. 41.

v. 42.

v. 43.

Gen. 41. v. 51.

, min

min Modgang / oc ald min Fa-
ders Hus. Dend anden falle-
de hand Ephraim : Thi Gud/
sagde hand / haffuer ladet mig
voreudi dette Land / som jeg vaar
Elendig udi. Huad siger Joseph til
sine Brødre / som haffde saalt hannem
till de Madianiter, der hand aabenbare-
desig for dennem/huo hand vaar : Dis-
se ere hans Ord : Bekynrer nu e-
der infet / oc lader det iekke mishha-
ge for eders Øyen / at i solde mig
hjæl ind : Thi for eders Elfs
skylt haffuer Gud sent mig hjæl
for eder. Huor underligen veed Gud
at vende Førsternis anslag imod Jere-
miam, ind paad dennem selff : Thi endog
de lod hanem kastet det stinkende Feng-
sel / oc siden bleff forvaret udi Fengselens
Forgaard : saa bleff hand dog los / der

Kon-

Gen. 45. v. 5.

Jerem. 37. v. 15.

16.

v. 21.

Kongen blef bunden med Jer uencker oc
bortført til Babylon/ or Førsterne bleff
ue ihieslagne : Ehtsaaledis taler Kong
Nabuchodonosers Høfslukmand Ne-
buzardan til Propheten : See nu /
jeg haffuer i Daggortdig løs aff
Lencerne/ som dine Hender vaa-
re bundnemed : Behager det dig
at drage med mig til Babyloni-
en/ da kom : du skal være mig
besæket. Men behager det dig i-
cke/ saa lad det være : See/ her
haffuer du det gandske Land for
dig/ huor dig thyklig god at være/
or det vigtig behager : far did hen.
Huer veed Gud underligen oc imod ald
forhaabning/ at indvendepaa Darij Før-
ster det skalke anslag/ som de haffde op-
tenckt imod Daniel Prophete. Eht der
de hafde bragt det saa vist/ at Daniel, for

Jerem. 39. v. 6.

7.

Jerem. 40. v. 4

B , hans

Dan. 6. v. 20.
21. seq.

hans Guds Eteneistes stylt vaar hent ast
udi Løffuerkulen / oc der aff igien ustadt
optagen / da besol Kongen / at Daniels
Anklagere skulde med Born oe Hustruer
kastis udi Løffuerkulen til Løffuerne: De
Daniel bleff veldig udi Darij Kongerige.

Belsteer det undertiden / at de On-
de oe Wgudelige siuns at erlange her
udi Verden Raade oc Ere : Men
alb deris Høghed oc Hertighed tager en
ond oc sorgelig Udgang oc Ende. Bel
kommer Haman høyt op udi Verden / oc
hans Stoel blifuer aff Kong Assvero
ophøjet offuer alle Førsternis Stote :
Men huad blifuer udgangen paa øren /
efsterdi deng vgar icke aff Gud ? Saa
staar der streffuet : Oc Kongen be-
sol Haman at hengts i det høye
Træ / som hand haffde ladet gi-
re / at henge Mardochéum udi.
Bel vaar Achitophel den tredste Mand
i Raade oc Ere baade hos David or
hos

Esther. 3. v. 1.

Esth. 7. v. 9. 10.

2. Sam. 16. v. 23.

hos Absalon, saa at naar hand gaff et
 Raad paa vend tijd / vaar det ligesom
 mand haffde adspurt Gud om noget :
 Men huor underligen veed Gud at fuld-
 kaste ald hans Klogstab oc Hønhed ?
 Der hans Raad imod David icke gaar
 for sig / da saler hand sit Aisen / begiffuer
 sig illigen til sin Stad / oc henger sig selff.
 Vel haffde de Baalitiste Prester / en tijd
 lang Naade oc Ere udi Achabs Hoff
 oc Hus hos Jezabels Bord : Men de
 maatte dog omsider ved Eliæ Haand
 slactes alle hos Risongs Beck. Oc steer
 det undertiden udi Verden / at de reisinde
 dige Guds Bornicke finder Naade oc
 Ere hos Mennisten : Saa finder
 dedog Naade oc Ere hos Gud udi
 Himmelten. Elias kunde aldrig finde
 Naade oc Ere hos Achab oc Jezabel :
 dog misiter hand icke hos Gud Naade
 oc Ere der dend gloende Vogn med
 gloende Heste kom effter hammen / oc fore

Vij op

2. Sam. 17. v. 23.

3. Reg. 18. v. 40.

4. Reg. 2. v. 11.

v. 12.

Act. 7. v. 55.

Math. 25. v. 34.

op i været til Himmelten : Oc Elizeus
raaber efter hannem oc siger : Min
Fader / min Fader : Israels
Døgn oc Rejsnere. Det vaar at
finde den Naade oc Ære/som HER-
ren gissuer. Finder S. Stephen icke
Naade oc Ære hos de arlige Jøder/
som stene hannem ihiel : Saa finder
hand dog Naade oc Ære hos Gud/naar
hand mit i Døden siger : See / jeg
seer Himleneaabne / oc Jesum
staa hos Guds høyre Haand.

Saa skal huert Guds Barn finde
paa det sidste Naade oc Ære hos
GUD / naar hand skal høre aff dend
HERRE Jesu denne glædelige Rosi :
Kom hijd du min Faders Bel-
signede / oc arffue det Rige / som
dig er beredt aff Verdens begyn-
delse.

Men

Men paa det at intet Guds Barn
 Fal tentke/ at HErren jo vil haue syn-
 derlig omsorg for hannem/ endocsaar
 end sumd handleffuer udi dette bedrof-
 uelige dedelige oc hindtige Eliss Stand:
 Da bludet GBo ved David , at wi her
 paa ingenlunde skulle twiffle/ sigendis :
Hand lader intet Got sattis den
 Fromine. Huomovne denne Fromine
 være/ om huilcken Guds Aand her taler?
 Omis faldas aff Guds Aand retteligen
 From / som udi alle sine Gierninger
 vanderer for Guds Dyne opricteligen.
 Saadan en oprictig Mand vaar Job,
 saaledis bæsterfuen aff Guds Aand :
 Job, figer Christen vaar heel From
 oc Oprictig/ Gudsfrystig/ oc sy-
 de det Unde. Saadan Fromhed
 oc Oprichtighed vaar der hos Joseph ,
 Jacob Patriarchs Son/ til huilcken der
 dend ublue Potiphars Hustru sagde :
V ill . **S**off

v. 12.

Job. 1. v. 1.

158 | Lijgprædicken offuer

Gen. 39. v. 7.

v. 8.

v. 9.

1. Reg. 22. v. 13.

Sof hos mig: Da suarede hand:
 See/ min Herre bevarer sig med
 intet for mig/ huad i Huset er/ oc
 ald huad hand haffuer/ det haff-
 uer hand gifuet under mine Hen-
 der. Oc hand haffuer intet saa
 faasteligt i hans Hus/ at hand
 det forholder for mig/ uden dig/
 idet/ du est hans Husru: huor-
 ledis skulle jeg da nu gitte saastor
 Ondstab/ oc synde imod Gud?
 Saa vaar Michæas from og Oprictig.
 Thi der Kong Achabs Bud kommer til
 hannem os siget: See/ Propheter-
 nis Tale er samdrectelig god for
 Kongen: Saa lad nu dit Ord
 oc være ligesom deris Ord/ oc
 faelgot; Da giffuer Propheten dette
 Suar:

Suar: Saa sandelig som HER-ren leffuer / jeg vil tale det som HERren siger mig. Saadanne Folk som ere oprictige udi Hertete: De vere der rette Fromme Folk/huilede lige som de siunis for Mennisten Gode oc fromme / saa besindis de oesaa for dend leffuende Gud saadanne at være/ som de angiffuer sig for at være. Mange ville for Mennistene siunis fromme oc Oprictige: Men udi Hu oc Hertete ere fulde aff suijg oc bedregeri. Huor vengen taler Joab til Amasa , sigende: Fred med dig / min Broder : oc i det samme stinger hqnd hanem med Sverdet i Liffuet/ at hans hadbold fale ud paa Jordens/oc hand strax døde. Huor sijn er Pharisceeren udi tale/ der hand siger/ at hand gifuer tiende aff alt det hand haffuer: Men hand talede intet der om/ at hand opaad Endernis Huse. Huor gudes

2. Sam. 20. v. 10

Luc. 18. v. 12.

Mark. 23. v. 13.

v. 14.

Jerem 42.v.2.

v. 5.

v. 6.

Jerem. 44.v.16

gudeligen taler det Jodiske Folk til Je-
remiam sigendis : Kiere / lad vor
Bøn gielde for dig / oc bed til Her-
ren for os : HErren skal være et
et sant og trofast Vidne imellem
os / om vi ikke gispe alt det HErr-
ren din GUD besaler dig til os.
Huad heller det er ont eller god
da ville vi lyde HERRENS vor
Guds Røst / til hvilken vi dig-
sende / af det maa gaa os vel / der-
som vi lyde HERRENS vor Guds
Røst. Huad kunde udi Ordene være
finere og frommere? Men huad i Hier-
tet vaar / det gaffue Jøderne tilklaende / der
Propheten has den uitalet med HErren /
oc lade dem nem forsiaa HERRENS Villie:
Ehi saaledis suare deda : Vi ville i-
cke lyde dig / efter de Ord / som du
taler

Tale til os udi HÆRRENS Ræsfñ :
 Men wi ville giøre effeir alle de
 Ord / som gaa aff vore Mundt.
 Om saadanne Folk siger David udi
 Psalmen : Dend ene taler Falst-
 hed Ildendanden / med smigren-
 de Læber : Det tale med dobbelt
 Hierter. HÆRREN skal ødelegge
 ald Smiger / oc dend Tunge der
 taler Hosmadeligen. Men om dend
 Fromme / som vandrer for Guds
 Øyen oprigteligen / siger her David :
 HÆRREN lader intet Got fattis
 dend Fromme. Sliig mig / huad
 Got fattedis dead oprittige Job ? Da
 misle hand i begyndelsen / Barn / Gods /
 Formne / Hæbrede : Men HÆRREN lader
 endda dend Fromme intet gotfattis. Er
 dette ikke sluuningpaa Jobs Historie ?

v. 16.

Psal. 12. v. 2.

v. 3.

Job. 1. v. 2.

X O

Job. 42. v. 10.

3. Reg. 19. v. 5.
6. 7. 8.

Luc. 22. v. 35.

Psal. 37. v. 25.

Oc HErren vende Jobs Trengsel/ oc HErren gaff Job dobbelt saa meget som hand haffde hafft. Nonne Eliæ fattis noget/ effterdi hand vaar from i oc udi tilbetrode HErrens bestilling oprictig : Der Mennistene icke ville spise Eliam, da tager HErren sig hannem an/ oc ved sin Engel forstatter hannem det / huor med hand stat sig vederquege. Huad siger JEsus til sine Disciple : Disse ere hans Ord : Der jeg udseende eder uden Pung/uden Taske/uden Sko/ fattedis eder noget : Da suarede Discipulerne : Os fattedis intet. Saa staar det da uregaeligen vist/det som David udi en aff Psalmerne siger : Jeg vaar Ung oc er bleffuen Gammel/oc jeg haffuer icke end-nu seet dend Retferdige været for-

forladen/eller hans Sæd gaa ef-
ter Brød. Denne Salige Frue vaar
aff inderstie Hierte From oc Oprictig.
Lod HÆRREN hende ikke udi Gierningen
befinde/sandt at være som Guds Aaland
her siger : HÆRREN lader intet got
fattis dend Fromme. Tro nu
huer Guds Barn JESU Christo/som
saaledis baade raader oc trøsier de
Frommesigendis til dennem udi Evan-
gello : Adspørger først Guds
Rige/oc hans Retserdighed/saa
stal alt andet tilfalde eder.

Matt. 6. v. 33.

Det femte oc sidste Riendemer-
cke/ huor aff et sant oc saligt
Guds Barn kand egentlig
kiendis : som er/ der udi at
sette sin Salighed/ af hand
forlader sig paa HÆRREN.

Xij . Det

v. 12.

Jerem. 17. v. 9.

v. 6.

Et semte oc sidste Kuende-
mercke / huor aff et retsindigt
Guds Barn kand kiendis / andragis
med disse Ord : HErre Zebaoth /
saligt er det Menniske / som forla-
der sig paa dig. Aldrig er det Men-
nisse et ret Guds Mennisse oc Salige
Guds Barn / som setter sin rost oc tillid
til nogen anden ting / end til den sfande/
lesuende / almectige oc evige Gud. Disse
er jo HErrens egne Ord / hos Prophæ-
ten Jeremiam : Forbandet er deng
Mand / som forlader sig paa
Mennissen / oc holder Rist for
sin Arm / oc bortviger fra HEr-
ren med sit Herte. Hand skal
bliffue som et Enebertræ udi Dr-
cken / oc skal ikke see deng tillkom-
mende trost : Men hand skal blif-
ue

ve i det forbrende / udi Orden
 udi et usvulfsommeagt Land /
 som ingen boer. Men Velsignet
 er den Mand / som forlader sig
 paa HERREN / oc HERREN er hans
 Huab. Hand er ligesom et Træ /
 der er plantet hos Vandet / oc er
 rodfest hos Beeken. Thi om He-
 den end kommer / frystter hand
 dog ikke / men hans Bladé blif-
 fe grøne / oc hand forger ikke /
 naar et fort Aar kommer / men
 hans Træ bærer Fruct uden aff-
 kadelse. Huor trodigen monne Moses
 forlade sig paa HERREN : Der intet an-
 det siunis for Øyen end deng bittere oc
 haarde Dob / siger hand til det Jødi-
 ske Folck / morendøde aff Revsel : Fryc-
 ter intet : Staar fast / oc seer huor-
 XIII . ledis

Exod. 14. 7. 13.

Rom. 4. v. 20.

v. 21.

Job. 13. v. 15.

Psal. 27. v. 1.

ledis HÆREN vil frelse eder i
 Dag. HÆREN skal stride for e-
 der/oc i skulle staa stille. Huorle-
 dis forlader Abraham, de troendis fa-
 der/sig paa HÆREN? Saaledis taler
 her om Skriften: Abraham sulle-
 de icke paa Guds loffter/forme-
 delst vantro: Men hand bleff
 sterct i Troen/oc gaff Gud øre.
 Och hand forlod sig visseligen til/
 at huad som GUD loffuer / det
 kand hand oc giøre. Huorledes
 forlader sig dend taalmodige Job paa
 HÆREN. Saaledis giør hand sin be-
 kiendelse: HÆRE / slaer du end
 mig ihiel/ vil jeg dog haabe paa
 dig. Huor troligen forlader sig David
 paa HÆREN? Disse ere hans egne Ord.
 HÆREN er mit Liufz oc min Sa-
 lig-

lighed for huem skulde jeg frycte?
 H^Eren er mit liffuis Kræft/for
 huem skulde jeg grue ? Derfor
 om de Onde/ mine Modstande-
 re/ oc Fiender/ ville til mig/ at æ-
 de mit Kjød/ skulle de stade sig oc
 salde. Naar en Stridshær leg-
 ger sig end imod mig/ da fryxter
 mit Hierfe dog icke : Naar strid
 begyndes imod mig/ da forlader
 jeg mig paa ham nem. Huo kand
 nocksom bestriffe/ huor herteligen oc
 underlingen S. Povel forlod sig paa
 H^Eren ? Hand giffuer det selft tillien-
 de med disse Ord : Jeg er vis paa/
 at intet Creatur kand stille os fra
 dend Guds Kierlighed som er i
 Christo Jesu. Huo der da vilcke alle-
 viise holdis for etsant Guds Barn/men
   , adt

Rom. 8. v 39.

Jerem. 9. v. 23.

v. 24.

udi Gierningien viiseligenvære et Guds Barn/hand stal saaledis forlade sig paa dend **HERR E** Zebaoth/ at hand udi sandhed land sige/ at hand holder sig efter denne **H**Errens Paamindelse hos Propheten : En Vijs rose sig icke aff sin Vijsdom/ en Sterk rose sig icke aff sin Styrke/ en Rijg rose sig icke aff sin Rigdom. Men huosom vil rose sig/ hand rose sig der aff/ at hand veed ockiender mig/ at jeg er **H**Erren som gior Barmhertighed / Kærlig oc Kærsdighed paa Jorden.

Men huad haftu da det Menniske sig at formode som sig paa **H**Erren aldelis forlader ? Da andra ger David med forige Ord sigendis : Saligt er Det Mennisse/ som sig paa

paa dend **H**Erre Zebaoth forla-
der. Vel er de esant/oc Forsarenhed oc
Skriften det udviser/ at det ofte steer/
at dend som sig paa **H**Erren allene aff
Hierret forlader/ haffuer megen Angst
oc Modstand. Siger jo David , dend
Mand effter Guds eget **H**ierte/ om sig
selfi: **M**it **H**ierte lessuer ustraffe
ligera/ oc jeg foer mine Hender u-
di uskyldighed. Dog er jeg pla-
get dagligen/oc min straffer huer
Morgen der. Er jo denne S. Povels
befindelse om sig. oc de andre Apostle?
For din skyld dræbis wi dend
godske Dag : Vi ere regnede
som slachte Saar.

Men her stiller vi see till enden/ paa
denis Bedrøvnuelse/ som sig forlader paa
HErren. **M**uad er denne Tijds
Vijnactighed / siger S. Povel/
at

Psal. 73. v. 13.

v. 14.

Rom. 8. v. 36.

Rom. 8. v. 18.

J. 1. v. 12:

4. Reg. 2. v. 11.

at regne imod deng Herlighed / som skal aabenbaris om sider i Guds Børn. Salig / siger S. Jacob / er deng Mand / som lidet Fristelse : Thi effter at hand er prøffuet / dassal hand faa Liff sens Krune / hulcken Gud haff uer loffuet dem / som han emelste. Vend altid Dyne og Hertie til udgangen paa de Godes og Gudsrygtiges Bedrøvelse : Du skal mercke klarligen / at deng er altid god og glædestig. HERREN slusser ikke / som her siger udi Psalmen : HERRE Zebgoth / Saligt er det Menschen som forlader sig paa dig. Elias lidet meget / haffuer stor Modstand : men monne udgangen ikke være Salighed. Saar staar der om han nem stresuet : See / da kom der en gloen

gloende Bogn med gloende He-
 ste / oc stilde Eliam oc Eliseum
 fra hin anden: oc Elias soer saa
 hen i været til Himmelten. Sancte
 Stephen hand sienis for Christi skyld:
 huad ende tager hans Elendighed?
 Hand befinder sant at være det / som
 Guds Aaland slutter voris Psalme med:
HErre Zebaoth / Saligt er det
 Meniske samforlader sig paa dig.
 Thi der de nu ville siene hannem/ da be-
 finder hand sin Salighed nu at tilstun-
 de/ sigendts: See/ jeg seer Himmel-
 len aaben/ oc Meniskens Søn
 staa hos Guds høyre Haand.
 Oc der de sienede hannem/ sagde hand:
HErre Jesu anæmie min Aaland.
 S. Povel veed sig ingen thid oc tyme fri
 fra Døden: Men huor ved trøster hand
 sig: Hand troer fuldkommeligen/ at det

Act. 7. v. 56.

v. 59.

Rom. 8. v. 18.

Vij Men-

2. Tim. 4. v. 7.

v. 8.

Menniske er saligt/ som forlader sig paa
 dend HÆerre Zebaoth. Dersor trøster
 hand sig oc her ved udi ald hans Mod-
 gang/ brugende disse Ord : Jeg haf-
 uer stridet en god Strid/ jeg fuld-
 kommede Løbet / jeg holt Tro-
 en: Fremdelis er Retserdigheds
 Krune bortlagt til mig / huilken
 HÆrren/ dend retserdige Dom-
 mere / skal gissue mig paa den
 Dag: Dog icke mig allene/men
 ocsaa alle dem / som elste hans
 Abenbarelse.

Seer wi til denne gode Salige Vel-
 byrdige Frue/ Fru Birgittse Rud
 Christen Skels/ da endog hun ved
 smerte oc pine traadde ud aff Verden/
 saa seer hun alltgevel nu oc befinder u-
 di Sterningen / at det Menniske er sa-
 ligt/ som sig forlader paa dend HÆerre

Z.

Zebaoth. Hun forlod sig paa HErren
 udi Liffuet : hun forlod sig paa HErren
 udi Døden : dersor haffuer hun nuer-
 langet Salighed. Hun bleff indtil en-
 den standhaftig i Troen / i Kierlighed / i
 Hellighed : derfor haffuer Gud fuld-
 kommet udi hende sit Løffe / saaludende
 ved S. Povel : Quinden skal blif-
 ue Salig formedelst Barnefod-
 sel / dersom hun blifuer i Troen /
 oc udi Kierlighed / oc i Hellighed
 med tuct : Hun stuer nu Ansigt fra
 Ansigt Gud sin Skabere / Jesum sin
 frelsere / dend Hellig Aand udi Liff oc
 Død hendis Trostermaend : Hun staar
 nu for Thronen oc for Lamet / kleed med
 huide Helligheds Kleder / oc med Pal-
 mer udi Henderne : Hun siunger Dag
 oc Nat : Loff oc Ere / oc Bliss-
 dom / oc Tack / oc Pris / oc

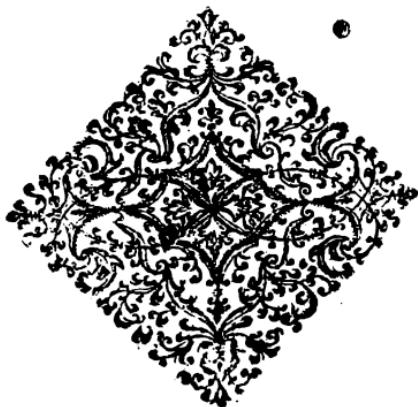
* Nisi Krafft /

1. Tim. 2. v. 15.

Apoc. 7. v. 9.

v. 10.

Krafft / oc Syrcke / være vor
Gud fra Evighed oc til Evighed.
Dend 2Ere / Glæde oc Salighed / gis-
ue os med denne Salige frue efter det-
te Liff vor Gud / ved Jesum Christum /
en sand Gud / med Fader oc Hellig-
hed / Amen.

Den effterlatte bedrøffuede
Hosbonden begræder oc beklager sin al-
lerkieriste Brt / som er hammen saa ha-
stig forgaaen.

GEl haffde Jones Glæden stor / und'r sit Rike-
jons Skygge /
For alt sit Ond oc Harm / der hand sad der
i trygge.
Belsignet est du Kude bold / blant skionne Blomster alle /
Som Gud oc Mennisk'en / af Hierket mue besafde /
Eil (Feir) oc Deynliged / bær Jorden ey din Lige /
De andre Blomster smaa / for dig mue buel' oc vige ;
Din Luck er sund oc god til Diern' oc Diert' at quage /
Din Kræft oc Dynder stroer / til alle Bræck at læge /
Vlysthed / Gisst' oc Pestilenz / kand du saa vel fordriffue /
De suage Bone sterc' oc Synen igiengissue.
Gud / fuldstig Eyedom / dig plant it i min Have /
Migvarst du viiselig en Kier oc dyrebar Gaffue
Min Hyenlyst / min Diertens Trost / min gylden Stat
oc Brone /
At Lius saa farelig / som Glanz aff Himm lens Macne.

Din mange Græn' oc dyrbar Dext/ Gud gas ved digat nyde/
De glædd mit Liff oc Siel / alting mig monne fryde.
Ach! Ach/ huor est du nu saa snart/din Rierist gaaen ass syne!
Den du saa inderlig hafð fast i Lancker dtie.
Den Orm stack hart / du visnede snart udi saa kort en stunde/
All din Feir oc Krafter god / ligge nu slet i grunde.
Jorden var dig en længer værd / Ohyndelige Blomme!
Oesfor est du undryct / til Paradis at komme.
Vel dig/ far vel/ du dydig Siel / far vel du Edle Kude/
Far vel / soff sædelig / paa Salighedsens Ænde/
Vi seilles her vel ad med Græd / i disse Jammerdale/
Men hisset samles vi / i de Fryd'rige Sale/
Naar Guds Øssun af Jorden kaald vil falde frem de
Døde,

Med Lyst saa glædelig / da ville vi dig møde;
Fellis Lyst oc fellis Fryd skul' vider nyd i stille/
Ingen Orm/ eller Død os fra huer andre seille.

Dette ass en kierlig oc plættig Nedhynck /
offuer saadan usformodendis frasald / den
Æffter dette til nogen Lindring
ombedif.

Haffuer sunlig.

P. Langhe.

Den

Minkiere Broder og gode Ven

Erligoc Velbyrdig Mand

CHRISTEN SKJEL

In Hertens Lysi/ oc Verdlig Trost
At Døden dig bethager/
Du en allen/ men i gemeen/
I dette Land huer flager;
Den Dydig Dame/ aff Edel Stam
Aff Gud oc Mensken yndet
Eilrette hiem/ dersor snart frem
Herrnen med hende styndet.
Thans paakald/ i sit rett Kald
Hun sit Liffsmaal fuldendte/
Oer for hen i Venen sendt
Om Eilkombst snart at vente/
Men om end vel/ de fire Fiel
Legommet fast tiltecker
Eil Herrens Ord/ aff Stoff oc Jord
Forklaret det opbecker:
Saa bliffler hos/ os dog den Roes
Som Døden en bortryckte/
Thendis Graff/ at siges aff
Det romlig Massn oc Ryckte.
Dersor dit Sind/ nu ossuervind
Med Thaal fatt dine Lancker

Vil HErrens Aaland i derens Stand

Eder med glæde saeker.

Middertid maa en Graffstrisst saa

Skriuues/oc sandan siges/

Trofasihed oc Dydighed

Saa Birrete Rud liges.

Mogens Høeg.

Min fiere Frende Christen Skiel til Trost

oc Lindring/oc hans/som Verden altid død / derfor

ingen Død undergissuen/ mens altid med Gud oc iblant os Leff-

uendis/ allerkieriste Hustrue/ min gode Ven til

ærverdig Minde.

Elmaatt vor Ven som saa har liig/

Bed Død'n fra os(dishverre) vig'

Mens see/med Hod hun Død'n treder

Oc sig der ved til Eiffurt leder/

Thi der hun lessde/ vaar hun død/

Fra Synd oc Last ved sin frelsr sød/

Nu (omskjont) hun sium's død/lessur dog

Oc er indstreffuen i Eiffseus Bog/

Hend's Naffn hos os er prydet smuct/

Med fromhed/Rosz/Und si/Dyd oc Euct/

Oc nu Salig hos Gud monn vær/

Hend's Eiff oc Død/bill'g hold's i ar.

Gunde Rosentrantz.

J. H. S.

En Dyd oc Fromhed Birrte Rud /
Som dig hår fult ald din Ejd ud /
Sampt den Guds Fryct / Euct oc For-
stand /
Der om land den bær Vidnes sand /
Som best hår kient dit Gmyt oc Sind /
Oc dig / sørglig safn'r ud' oc ind'
Ah! huor gjør det dog Vee oc Smert
At miste Hjigt ic ædelt Hierk !

Detern' offte finder paa
Den Roes ic alle vel land naa' /
Men lad een huer brug' Konsten sin /
Nock at berømm' een Kone sin /
Med Dyd oc Naad' vel begaffuit /
Som nu er død oc begravfuit /

Aff fornem / gammel / Stand oc goed /
Edel hun var i Hiert oc Roed
Hun var baade from oc deylig
Men hindis Dyd stinnr for dig /
Ehi / at den kunde hend regier
Det var hendis störste begier /
Hindis Mand / hendis Hiere var nest /
Kand det for sanden vindre best /
Med Sorgen stor / oc Klagen sin /
Hand begræder sin Husiru sijn /
Men hør / jeg vil dig trøst oc raad /
I Sorg oc Klage / du holt maad /
Ehi hun saa velleffd oc døde /
At hun for Gud kand frislig mød /
At haffue sirjd den gode Strjd /
Oc fuldkommit sit Leffnits Ejd /
Sig kand hun rof oc sig beromm /
Saa vist en Christien / det kund somm /
Til Gud hun haffd een Troe saa fast /
Aldrig hand hende vild forkast /
Vdi een ret Kierlighed sand /
Hun øred oesaa hindis Mand /

Oc

Di udi Helliggiørelse /
Søgt altid den Berømmelse /
At besald' i Euct oc 2Ere /
Gud / sin Næst oc Hertens Kiere /
De er ved Barnfødsel bleffuen /
Salig / oc i Bogen streffuen /
Aff Gud stor Glæd / Løn de 2Ere /
At nyd i sin Frelser Kiere.

Jørgen Rosenkrantz.

VOX

Vera beatæ memoria

BIRGITÆRUD,

quâ consolatur sui desiderium.

*Nid me tam salse Coniuxq; lugetis
Amici?*

O mihi non ficta pectora juncta fide!

Z 3

Non

Non mihi tristia est heic, aut dolor ullus acerbus;

Ast honor atq; quies, gaudia, vita, salus.

Ærumnas inter vixi lapsusq; frequentes

Vixi: sed vita hec quantula, Morsq; dolor!

At moriens victi Serpentis spicula vici,

Tincta tuò victrix sanguine CHRISTE fui.

Vivam non morior; Vivam redi^{viva}

mibiq;

Tunc erit eternum vivere, vita Deo,

Ergo quisquis eris properantia respice fata,

Atq; DEO us posis vivere, disce mori

*Tactus desiderio non satis estimate Amica,
ita se solatur*

ERICUS ROSENKRANDTS.

Dole

Civis Hospesq; Danie

Quisquis Virtutem

-Et probitatem amas:

Grande utriusq; lumen occidit,

Forma, pudor, pietas & Gratia, Suada, Leposq;

Quo

BIRGITTA Sanctâ illa Sanctior
præluxit

Virginibus ac Feminis sanctissimis
Urs spontanea illis lex esset,
Quam ipsa moribus ferebat.

Cæterum

ne nescias.

Non obiit, sed abiit
Vita & opera post Mortem

Loqvuntur

BIRGITTAM
Ad CHRISTUM abiisse,
Sed alterius Vitæ

Operumque,

Quo familia ejus vivit,
Consensu

Apud dulcissimum Maritum & Liberos
remansisse.

VALETE!

Hoc Conjux & Mater vestra jubet.

Æternum

Bene ipsa ut habeat,
Vovet

HENRICUS ERNSTIUS.

Sielens sidste Aalandesang.

Salig Grue Birgitte

Ruds til Balløe.

In Fader oc Skaber bold /
Voi din Bold
Besaler jeg Siel oc Aaland /
Ræk mig din Haand.
Alle mine Suck oc Leab /
Eftter mit Haab /
Hassuer du min D'Ere hørt /
Oc mig selff ført
Fra min Barndom / indtil nu.
Jeg kommer ihu /
At du offur det høde Daff /
Mit med din Staff /
Vel tolff gange frelst hassuer /
Ach huad Gaffuer !
Jeg kommer til dig O Christ /
Det troer jeg vist.
Christi Jesu Blod reenser
Mine Synder ;
Det lærde mig mit Dierte /
Imin Smerte !
Mine Børn seer jeg for mig
O Gud hos dig.

All min Stamme / Slect oc Biurd /
Min Siælis Hyrd
Paa Græsgang / til Liffsns Vand
Driffur med sin Haand;
Jeg gaar med / mit Ried far vel /
Huil paa din Fiæl:
Paa Dommens Dag staar jeg op /
Med Siæl oc Krop /
Da samlis til Glæden stor /
J Engle Chor /
Med min Duusbund / Born oc Slect
Til god Bartæct
Jæffuet lellu' uden Død /
J Glæde sør.

Jens Goffrenson Rallundborg/Guds
Ords Eienere til Hærsgle ot Sedder Sogner.

Durum patientia frango.

Aag op O Christi kierist Brud!
Bogn op / oc tag dig vare /
Du staar oc gaar bland megn ufrud /
Verden leggr for dig Snare:
Med Lyft oc Glæd / Ere oc Præct /
Huortildit Hiert du vender /
Før du vedst af / est du forlat /
Sorgen monn' dig omspende.

Aa

Se

See mig fun an her som et Speil,

Verd'n er ey paa at bygge /

Der jeg leed best / slog den mig seil /

Min Gleed' bleff til en Skogge /

Mit Træ blomstrit / bar Aarlig Fruct /

Jeg haf'd' deraf stor Glæde /

Meget sød oc god var dez Luck /

Sin Blad' offur mig udbreede.

Da gick jeg som i Rosengaard /

Meent ingen var min Ejge /

Min Lyk' var god oc meget stor /

Min Lung kand det ey sige :

Jeg glædt' mig ved mit Træ saastien /

Min Sorg kund' det bortdriffye /

En Hueri wind kom / hastig oc grum /

Monn' Træit med Roed oprissue:

Der salt mit Skygge oc min Noe /

Min Verdsens Trost oc Glæde /

Mit Niert' bleff kryst og gick i noe /

Huor offur jeg nu maa græde :

Min Lyst dener til Sorg omvendt /

Til Daglig Længst oc Quide /

Gud giør der paa en salig End!

Din Straff jeg her vil lide.

Hnor jeg gaar ud / huor jeg går ind /

Min KVØ er i min Lancker /

Be

Betyngt oc sorgstille er mit Sind /
Min Huvel vjdevander /
Jeg er nu eenligt oc forlært /
Mit Glædsens Træ er falden /
Ach huor er dog min ædel Slat /
Aff D'Ert en selff henkalden !

Saa gaar det med all Verdsens Gunst /
Med hendis Lyst oc Glæde !
Det er forgeffuis oc Omsonst /
Sig der aff af ubræde /
Det er idel Forsænglighed
Der paa sin Ljd ad sette /
Men til Gud / som altingest veed
At endr' og sætt' til rette.

Huad er dog alting her paa Jord
Som vi monn' efftertræke ?
Det er en Skygg' som strax forgaard /
I huor højt vi det ikke ?
Det vær sig Dustroe eller Børn /
Rigdom ^ Døphed oc Vælde
Det blomstris en Ljd oc er grøn
Mod Død'n kand sligt ey gielde.

Lyksalig dersor er den Mand /
Som fast paa Gud vil haabe /
Holde Verden for Skæn og Sand /
Med ald sin Lyst be Baade ;

Aa ij

Hand

Hand som et Træ i rette Læb
Laalmodig Fruct kand hære/
Offuer alting fin Døerre blid/
Holde i Act oc Vete.

Bor Lande fra vor Ungdom op
Indtil vor sidste Ende/
Bor Bevegels' med Liff oc Krop
Ell Verden vi det vende/
Vi folge alle Verdens Lob/
Dens ond' Exempel sige/
Der effter sætter vi vort Haab/
Det suinder dog som Rose.

Hvor mangen med stor Iffrighed
Effter Gods oc Penge trækker/
Oc for Eris Begierlighed
Møy' oc Arbeyd foræter;
Gier sca sin Roe til stor Veroe/
Haffur ingen Rast oc Huile/
Forglemmer sca huor hand skal boe/
Naar ale det skal ham suige.

Er det ey for en stactit Lyst/
Som vi os saa besuarer/
Huor af vi ey haffur nogen Trost/
Thi Død'n det alt forlærer/
Alt det vighore oc bestill/
Effter vs maav idet lade!

Oc blifuer saa andre til deel/
Selff haffur' deraff ey Baade.
Gud skal dersor være min Trost /
Bed hannm vil jeg mig glæde /
I til Verden haffu' ey meere Lyst /
Mens ØErren frølig bede /
At hand i Nød vil hielpe mig /
Altig taallig at bære /
Oc saa tage mig hjem til sig
Hos hannm at jeg maa være.

Saa vil jeg oc Ø Fader fier
Med dig mig lade nøye /
Ski jeg veed at du eene er
Den mig monn' Baars tilføye /
Du giffuer ØErr' oc du tager /
Naar din Villie monn' være /
Gier mig som det dig behager /
Dit Læffn vil jeg dog ære.

